

PRED 1. MAJEM

Velika požrtvovalnost in lepi uspehi pod etja „Remont-Ljubljana“

Kolektiv republiškega podjetja »Remont-Ljubljana« je v izvrševanju svojih planskih nalog za I. četrtletje dosegel lepe uspehe s tem, da je izpolnil osnovni četrtletni plan po količini s 142% in po vrednosti s 150%.

Podjetje se v glavnem bavi z izdelavo železnih konstrukcij za težko in kemično industrijo, izdelavo gozdarskih žičnic, ki so odločilnega pomena za uspešno izvajanje planskih nalog našega gospodarstva, z odličnim delom na posebnih skupinah je formirana tudi posebna ekipa za popravila parnih kotlov, ki uspešno vrši remont vseh parnih kotlov v Sloveniji. Dalje se podjetje bavi s plansko proizvodnjo najfinjših lesnih in kovinskih vijakov in končno z generalnim remontom raznih strojev.

Prav v zadnjih dneh je podjetje pokazalo izreden uspeh pri popravilu brzoobdelnega parnega stroja v tovarni kletja, ki je bil popolnoma neuporaben za obrat. Z ozirom na veliko požrtvovalnost in strokovno proučitev vodstva podjetja in posameznih strokovnjakov od strani ministrstva industrije LRS ter z ogromno požrtvovalnostjo pa je uspelo, da je stroj v pogonu in sedaj s polno obremenitvijo brezhibno obratuje. Tovarna kletja ima s tem popravilom okoli 2.500.000 din letnega prihranka in možnosti večje zmogljivosti.

Delovni kolektiv si je za proslavo praznika 1. maja zadal tudi visoke obveznosti, in sicer: stavil bo v pogon tri nove avtomate za valjanje finega navoja pri izdelavi kovinskih vijakov, izdelal bo

žerjavovo progo za tovarno »Unitas«, izdeloval bo 5 garnitur žičnic za transport lesa.

Delovni kolektiv je napravil sklep, da bo pri izpolnitvi teh obveznosti vztrajal do končne izvršitve. S. Z.

IZVOLJENJE BRZOJAVNEGA APARATA

Nova domača izboljšava brzojavnega aparata bo precej pripomogla, da bo pospešena oddaja radijskih brzojavk. Radiotelegrafist Anton Ramjak je v ta namen uvedel polavtomatično tasterstvo. Z njim je mogoče hitreje oddajati in zanesljivo prejemati brzojavke.

Nova naprava bo zlasti koristna v železniški službi, kjer so jo že začeli uvajati.

V SMEDEREVSKI PALANKI RAZŠIRJAJO TOVARNO VAGONOV

V tovarni »Dragosav Djordjević-Goša« v Smederevski Palanki so do sedaj izdelovali razen vagonov tudi mostovne in druge železne konstrukcije, rudniške in druge industrijske naprave. Prihodnje leto pa bodo začeli izdelovati le sodobne potniške vagonove. V ta namen razširjajo obrat.

Zmogljivost tovarne se bo zelo povečala. Potniške, 24m dolge vagonove bodo izdelovali na tekočem traku v velikih novi dvorani, ki bo več sto metrov dolga. Računajo, da bodo na dan izdelali po en vagon. Graditev velike dvorane dobro napreduje.

PRIPRAVE ZA SERIJSKO PROIZVODNJO TRAKTORJEV BODO V KRATKEM KONČANE

Ze pred letošnjo jesensko setvijo bodo preorali zadržne njive in zemljišča državnih posestev prvi traktorji jugoslovanske proizvodnje. V nekaj mesecih bodo zapustile tovarne v Rakovici prve serije izdelanih traktorjev, se pravi, del 1500 traktorjev, kolikor jih bodo po planu izdelali letos. Z izdelavo traktorjev so pričeli, kakor hitro so preizkusili prve prototipe traktorjev »Zadržgar«, »Udarnik« in »Rakovico«, ki so uspešno prestali vse preizkušnje in znanstvena raziskovanja.

V zadnjih mesecih je bilo zlasti živahno v oddelkih, ki so neposredno sodelovali v pripravah za izdelavo traktorjev. Kolektivi so povečali napore, da bi čimprej izdelali več sto kamionov in majhnih motorjev za črpalke, s čimer bi omogočili, da bi v drugem polletju mogli razpolagati z vsemi silami izključno pri izdelavi traktorjev.

Prehod na serijsko proizvodnjo novih izdelkov ni enostavna in lahka naloga niti za tovarne z dolgoletnimi proizvodnimi izkušnjami. Po navadi trajajo priprave več mesecev, pogosto tudi več kot eno leto.

Oddelek za tehnično pripravo je imel nalogo, da preskrbi vse potrebne dokumentacije vsaj v petih mesecih. V tem času je bilo potrebno določiti za vsak del stroja razne faze obdelave ter izdelati načrte potrebnega orodja, dokumentacije gradiva za več kot tisoč delov traktorja itd. To delo je dosegel oddelek za tehnične priprave uspešno. Te dni zaključujejo zadnje sezname, zadnje načrte in dovršujejo cele kupe dokumentacije za proizvodnjo traktorjev.

Našim železarnam so odpodali že prva naročila, ki bodo odšle potrebne gradivo. Drugi še težji del priprav je izdelava potrebnega orodja, strojev, šablon in drugih naprav za proizvodnjo in montažo. Samo ta del priprav zahteva po približnih proračunih več deset tisoč delovnih ur večših strokovnjakov.

Večji del teh priprav bo izvršenih v livarni, ki mora poleg drugega omogočiti in izdelati težke odlitke za večje dele motorjev, kakršnih doslej nismo izdelovali doma. Delavci livarne so na pobudo delavskega sveta prevzeli predvilo obveznost za montiranje novega velikega dvigala in transportnega žerjava, brez katerih je proizvodnja traktorjev nemogoča. To svojo obveznost je izpolnil kolektiv te dni ter bo pričel v kratkem s serijsko izdelavo najvažnejših delov za traktorje.

ISTRSKO LJUDSTVO

je množično glasovalo kljub grožnjam in odkritemu pritisku tržaške reakcije

Koper, 17. aprila. (Tanjug.) Italijanske stranke in iredentistične organizacije, ki so iz Italije in Trsta vodile onemogo kampaio proti volitvam za okrajne ljudske odbore v jugoslovanski coni STO, so pričele zadnje dni pred volitvami in celo na dan volitev z odkritim pritiskom in nasilnimi metodami zastraševanja volivcev jugoslovanske cone. Posebno hud pritisk in nasilje so izvedli nad pripadniki italijanske manjšine, vse to pa z namenom, da bi s temi sredstvi — ultimativnimi grožnjami in zastraševanjem — odvrnili čim večje število volivcev od glasovanja ter jih prisilili, da ne bi volili.

Nekaj dni pred volitvami so iredentistične organizacije in Vidalijska informbirojevska skupina začele pošiljati iz Trsta prebivalcem jugoslovanske cone, zlasti Italijanom, anonimna pisma z grožnjami, da bodo z glavo odgovarjali za udeležbo pri volitvah za ljudsko oblast. Z velikim številom takšnih pisem je skušala tržaška reakcija s pomočjo Informbirojevce ustvariti neposredno pred dnevom volitev med volivnimi množicami v jugoslovanski coni vzdušje strahu, zmede in negotovosti.

Enako teroristično dejavnost v jugoslovanski coni so razvili po navodilih iz Trsta tudi agenti tako imenovanega Istrskega komiteja nacionalne osvoboditve. V mnogih krajih, posebno pa v Kopru, Izoli in Piranu so hodili v skupinah po trije od hiše do hiše ter grozili italijanskim volivcem, da jih bodo italijanske oblasti po prikličitvi jugoslovanske cone Italiji postavile pred sodišče in poslale v koncentracijska taborišča, če se bodo udeležili volitev. Teroristične trojke so svarile volivce in grozile, da bo prišel sleherni Italijan, ki bo na dan volitev na volišču ali v bližini volišča, v črni seznam.

Agenti tržaške reakcije in Vidalijski so izvajali pritisk in nasilje nad volivci, zlasti italijanskimi, tudi na dan volitev na voliščih. Ze zgodaj zjutraj so prišli pred volišča, da bi s svojo navzočnostjo, opazovanjem in grožnjami preplašili Italijane. Številni Italijani se niso zaradi groženj in navzočnosti iredentističnih agentov na voliščih upali priti na volišče, ali pa so šele kasno zvečer in skrivaj prišli na volišča ter opravili svojo dolžnost. Volivci Italijanske narodnosti so pripovedovali članom Ljudske fronte o

tej podzemni teroristični dejavnosti teh agentov ter izražali željo, da bi se volitve nadaljevale še po sedmi uri zvečer, da bi se lahko tako izognili nadzorstvu iredentističnih volinov. Na volišču v Izoli je prišlo na volitve 6 žena s prošnjo, da bi za njimi ne pustili nikogar na volišče, ker bi jih utegnili opaziti agenti, ki jim groze s smrtjo, ako bi poskušale glasovati. Iz strahu, da jih ne bi opazili agenti in volini, ki so Italijanom izrekli smrtno kazen za udeležbo pri volitvah, so številni volivci v Kopru, Izoli in Piranu posamezno prihajali na volišča, se skrbno ozirali okrog sebe in šele tedaj, ko so se prepričali, da jih nihče ne opazuje, stopili na volišče ter zaprli za seboj vrata.

Ko se je začelo mračiti, so agenti tržaške reakcije uporabili drugo taktiko. Obkrožili so volišča ter pozvali volivce, naj uničijo svoje volivne listke. To se je dogodilo zlasti v Kopru, kjer so si iredentistični agenti in Vidalijski prizadevali, da bi Italijane nasilno odvrnili od glasovanja. V Kopru sta bila med agenti tudi advokat Ponis in študent Fornazaró. Toda navlice tem nedovoljenim poskusom so prebivalci Kopra množično prihajali na volišča. V tem nedovoljenem početju, da bi odvrnili volivce od glasovanja, so sodelovali tudi nekateri predstavniki italijanskega tiska, ki so prišli v velikem številu iz Trsta v jugoslovansko cono, da bi tamkaj spremljali potek volitev.

Na dan volitev je prispelo semkaj okrog 60 novinarjev, ki so imeli legitimacije, izdane v coni »A« STO. Ljudske oblasti v jugoslovanski coni so jim dale na razpolago celo avtomobile ter jim omogočile svobodno gibanje in dostop na vsa volišča, da bi se lahko prav na kraju prepričali o demokratičnosti volitev in o tajnosti volitev. Med temi novinarji pa je bilo precejšnje število iredentističnih in informbirojevskih agentov, ki so zlorabili gostoljubnost ter izvajali pritisk na volivce, da se ne bi udeležili volitev. Mnogi med njimi so demonstrativno ostali na voliščih celo dve uri in več ter prepričevali volivce, naj se vzdržijo glasovanja.

Predstavniki informbirojevskega glasila v Trstu je skušal v Bujah vplivati na potek volitev in pripravil volivce do tega, da ne bi glasovali za Ljudsko fronto. Toda volivci so odločno nastopili proti takšnemu nedovoljenemu vmešavanju ljudi, ki so svoj novinarski poklic zlorabili za sabotiranje volitev, da bi tako med prebivalstvom jugoslovanske cone, predvsem pa med italijanskimi volivci povzročili vzdušje strahu in vplivali na izid volitev. Plačani agenti tržaške reakcije so se celo zatekli k vojnobujskaškim izjavam. Na dan volitev so širili vesti, da so italijanske čete že v Trstu in na mejah Jugoslavije. Takšne vesti so vztrajno širili po hišah in na voliščih.

Na ta teroristični pritisk iredentistov in Vidalijscev, ki je samo izraz onemogle jeze zaradi stvarnosti v jugoslovanski coni, so delovni ljudje istrskega okrožja odgovorili na način, ki je vnovič pokopal njihove nade in načrte, da bi znova podjarmili te kraje. Z množično udeležbo na volitvah so potrdili to, kar so že odločno rekli v narodnoosvobodilni vojni in po vojni — da jih nihče ne more odvrniti s potji za utrditev ljudske oblasti in demokratičnih pridobitev, izbojevanih v osvobodilni borbi.

»Lackova« mladinska brigada je napovedala tekmovanje vsem mladinskim brigadam v državi

Tekmovalni polet, ki je zajel vsa podjetja in delovne kolektive v tekmovanju na čast volitev v Ljudsko skupščino, je tudi po volitvah ostal na visoki stopnji. Takoj so pričeli delovni kolektivi sprejemati nove obveznosti v počastitev delavskega praznika 1. maja. Tekmovanje je uvedeno med brigadami in posameznimi oddelki. Tekmujejo tudi delovni kolektivi med seboj. Invalidsko podjetje tovarne perila v Ptujju je napovedalo tekmovanje vsem invalidskim podjetjem v okraju, in sicer v tem, katero podjetje bo prej izvršilo mesečni plan, kje bodo imeli manj izostankov in kje bodo najbolj izboljšali kakovost svojih izdelkov. Prav tako tekmujejo tudi mladinske proizvodne brigade v okraju. Mladinska proizvodna brigada Jožeta Lacka iz Strnišča je pozvala na prvomajsko tekmovanje vseh mladinskih proizvodnih brigad v državi. Brigada Jožeta Lacka je napovedala tekmovanje, ki traja do 30. aprila v sledečih točkah: katera brigada bo imela najmanj neopravičenih izostankov; katera brigada bo najbolj čuvala orodje in material; katera brigada bo najvišje preseгла delovno normo; katera brigada bo dosegla najboljšo kvaliteto dela in katera brigada bo posevala največ pozornosti kulturno ideološki vzgoji svojega članstva.

BOI ZA IZPOLNITEV PLANA POMLADANSKE SETVE

V ljutomerskem okraju prednjačijo zadruge

Pomladanska setev v ljutomerskem okraju se bliža k uspešnemu koncu. Med drugim so kmetje in zadrufniki posejali že 100% ovas in posadili 70% krompirja po planu. Najbolje rešujejo setvene probleme v zadrugah, ki so tudi precej dobro preskrbljene s semenom in umetnimi gnojili. V okraju bodo posadili največ krompirja, od tega nad polovico na zadrufnem sektorju. Tudi dobra organizacija v zadrugah pospešuje pomladansko dela, tako na primer v Lokavcih, na Moti in Strožji vasi, Grlavi in v Krapju. Na Moti so posadili že 90% krompirja in pobirali vse parcele jesenskih posevkov.

V okraju so našli tudi nekaj ogroženih površin, tako v Šalovcih, vendar so zadrufniki iz Krčevine kljub obilnemu delu takoj priskočili na pomoč in posejali ogrožene njive. Manjše ogrožene površine so tudi pri Mali Nedelji, Tomažu in še v nekaterih vaseh, kjer pa bo frontna organizacija poskrbela za obdelavo te zemlje.

Setev zelo dobro napreduje tam, kjer so zadržno zemljo arondirali in delajo po brigadnem sistemu. V Bučevcih se izogibajo brigadnega načina dela. V Buncanih pa upravni odbor niti ne ve, koliko zemlje imajo. V ljutomerskem okraju letos sejejo tudi precej industrijskih rastlin, predvsem oljnice kot vmesne posevke. Zadruge bodo posejale 66 ha sončnic in tako presegle plan za okrog 50%. Posejali bodo tudi 50 ha sira, za katerega imajo seme že zagotovljeno.

Množičen pregled nad setvenimi deli v trebanjskem okraju

Izmed 60 ha ogrožene zemlje v trebanjskem okraju so do sedaj rešili okrog 50 ha. Pri tem so sodelovale predvsem množične organizacije.

V St. Rupertu je mladinska organizacija sama priskrbela semenski krompir, ki ga bodo posadili na 60 arih ogroženih površin. Za obdelavo 4 ha ogrožene površine v Nemški vasi bodo poskrbele množične organizacije in krajevni odbor. Izmed 3 ha ogroženih površin v Veliki Loki bodo dva ha obdelale množične organizacije hektar pa krajevni odbor. Največ ogrožene zemlje, in sicer nad 30 ha je bilo v Velikem Gabru. V Vrhu pri Gumbišču je ostalo neobdelane 15 ha zemlje, ker sta na posestvu le za delo ne sposobni ženski. Kmetje so se zavezali, da bodo zemljo obdelali. Nadalje bo delovna zadruga v Velikem Gabru obdelala 7 ha ogrožene zemlje. Za 12 ha pa na krajevnem ljudskem odboru še ne vedo, kdo jo bo obdelal.

Nedejski množični pregled nad setvenimi deli v trebanjskem okraju je okrajni ljudski odbor dobro pripravil, vendar ni bilo nobenega uspeha. Pregled je ovrvalo močno deževje in nekateri kmetje niso hoteli sodelovati. Poročila o pregledu je poslalo komaj 7 krajevnih odborov izmed tri in dvajset.

V Bietrici morajo obdelati okrog 40 ha zemlje. Kmetica Amalija Zlaipah noče ob-

delati 1,45 ha zemlje in je tudi ne da v najem. V Telčah so obdelali 76,35 ha, obdelati pa morajo še 35,65 ha. Niti polovico dela še niso opravili v Mirni vasi. V Dobriču so popisovalci ugotovili, da se 10 posestnikov ni hotelo udeležiti pregleda. Pri pregledu so ugotovili nad 30 primerov zatajene ali neprijavljene zemlje. Skupaj je 20 ha neprijavljene zemlje, ki pa je obdelana. Ogroženih je 10,48 ha zemljišč, med njimi 7 ha že nekaj let opuščene zemlje. V Tržišču niso še obdelali niti polovico zemljišč.

V trboveljskem okraju so KLO pre malo delavni

Do 11. aprila so izpolnili komaj 26% setvenega plana. Najbolje plan izpolnjujejo v Hrastniku, na Bregu, v Vrhovem, Trbovljah, Senožetih, Kotredužu, Loki in v Dolu pri Litiji. Najslabše pa v Zidanem mostu, Minšah, Marnem, Kisovu in Dobovu, kjer je tudi zelo slaba evidenca. Pri pregledu pomladanske setve so našli ogrožene površine v Dolu pri Hrastniku, v Gaberskem (6 ha), v Dolu pri Litiji (13 ha), v Dobovu (10 ha), v Turju (18 ha), Podkumu (10 ha) in drugod. V vseh teh krajih so organizacije OF prevzele obvezo, da bodo pomagale pri obdelavi zemlje.

V trboveljskem okraju je najboljša delovna zadruga v Izlakah, ki zelo dobro napreduje pri izpolnjevanju setvenega plana. Na zadnjih sestankih so sestavili operativni plan, po katerem bodo do 20. aprila posadili ves krompir in do konca meseca izpolnili 90% setvenega plana. Večino drugih pomladanskih del so že končali. Medtem ko delo v zadrugi dobro napreduje, pa na privatnem sektorju v Izlakah precej zaostajajo. Nekateri večji kmetje niso preorali vse zemlje in se izgovarjajo, da plan ni realen. Setveni aktiv bo moral napeti vse sile, da bo vsa setev opravljena.

Zadrufne ekonomije murskosoboškega okraja

V okraju je 21 zadrufnih ekonomij, pristopajo še številni kmetje. Na ekonomiji v Topolovcih, kjer so lani dosegli največje uspehe v okraju, hočejo biti tudi pri pomladanski setvi prvi, čeprav imajo največ zemlje. Zelo se trudijo tudi v Zenavljah. Setev prav tako dobro napreduje v Petanjcih in Murskih Črncih. V Mur. Petrovcih so imeli v planu peskanje vse zemlje, ki je namenjena za pomladansko setev. Slabše pa napreduje setev na ekonomiji v Krascih, kjer so prevzeli zemljo bivše ekonomije Pertoca, ki je bila lani ena najslabših v okraju. Primanjkuje jim ljudi in bo moral upravni odbor napeti vse sile, da zemlja ne bo ostala neobdelana. Slabo gospodari z zemljo tudi KLO v Vadarcih, ki ima zemljo vauke skupnosti in jo je jeseni prevzela zadruga ter jo je posejala. Sedaj pa na KLO pravijo, da bodo ostalo zemljo dali v najem privatnikom. To vprašanje morajo takoj rešiti, da zemlja ne ostane neposejana. S semenom in z gnojili so ekonomije na splošno preskrbljene, le ekonomiji »Cankovca« primanjkuje semenskega krompirja, ki ga pa bo kmalu dobila.

V TRŽIŠKI PILARNI se bo povečala proizvodnja z novimi domačimi stroji

V Sloveniji izdelujejo pile v Prevaljah in Tržišču. Stare pile obnavljajo, nasekavajo, v Ljubljani in Godešiču pri Škofji Loki. Največja pilarna je v Prevaljah. Kmalu pa se bo precej povečala proizvodnja pil tudi v Tržišču.

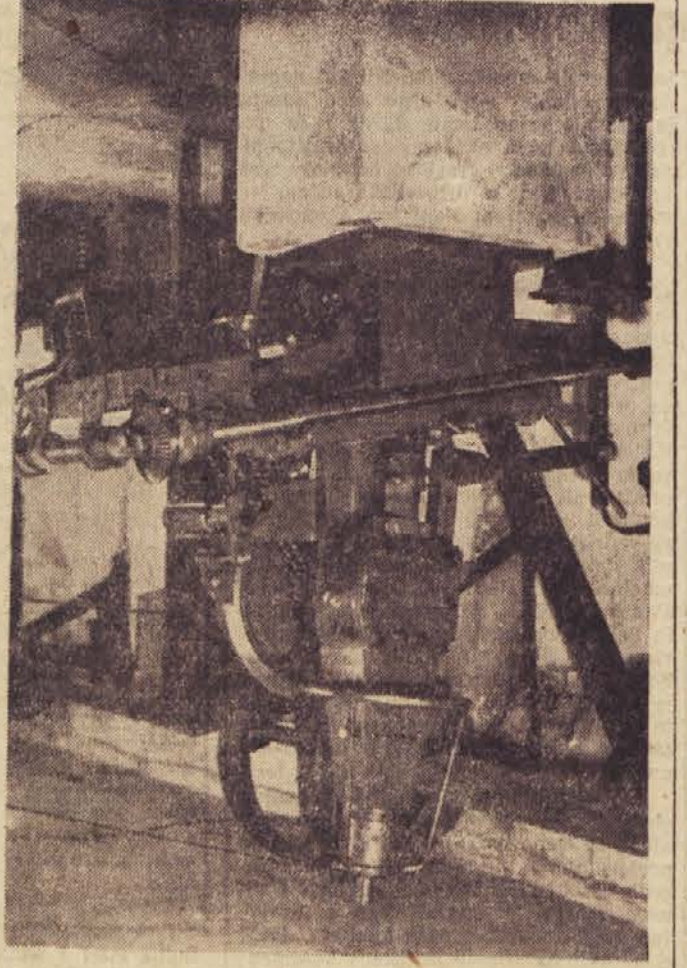
Obrat v Tržišču jev skromnem posloppu. Zaposleno je manjše število delavcev, toda njihova proizvodnja ima večji pomen, kakor bi se zdelo na prvi pogled. Njihovi izdelki so zelo pomembno orodje za številne stroke. Izdelujejo vse vrste ključavničarskih in drugih pil, med drugim tudi orodje za delavnice precizne mehanike. Teža izdelkov se giblje od 2 dkg do 2 kg. Tržiške pile slovijo kot izvrstni izdelki, ki so dobro poznani pod znamko »Triglav pila«.

Obrat se je leta 1946, ko ga je prevzel mestni ljudski odbor, začel razvijati iz majhne, slabo opremljene delavnice. Proizvodnja je bila spočetka majhna, saj niso imeli niti primernega brusilnega stroja. Najprej je bilo treba pripraviti načrte. V ta namen so si ogledali stroj v zagrebški pilarni Delavci tržiške bombazne predilnice pa so potem izdelali brusilni stroj za brušenje jekla. Poprej so uporabljali navadne bruse.

Zaradi hitreje obdelave jekla z brusilnim strojem je bilo treba misliti tudi na nove nasekavalne stroje. Upravnik Roblek in obratovodja Šmajc sta si zamislila izboljšane nasekavalne stroje. V tržiški predilnici so izdelali tudi novo vrsto nasekavalnega stroja, ki se je dobro izkazal. Zato so potem naredili še dva.

Da pa se bo proizvodnja mogla še

povečati, bi bilo treba povečati tudi zmogljivost kovačnice. V eni sami peči ne morejo omečit dovolj jekla za obdelavo na šestih nasekavalnih strojih. Izpolnitev zastarele kovačnice je le začasna rešitev. Zato so se odločili za graditev primernega posloppa pilarne blizu kolodvora. Lani so že zbetonirali temelje

Doma izdelani nasekavalni stroj za nasekavanje pil. Napravili so tri take stroje

in pripravili precej gradiva. Potem je delo na žalost zastalo. Pričakujejo, da bodo delo letos nadaljevali, tako da se bo mogel obrat čim prej preseliti v primerne prostore, kjer bo mogoče povečati proizvodnjo.

Nasilje nad Slovenci v Italiji in Trstu

Italijanski šovinisti znova napadli sedež Demokratične fronte Slovencev v Slovenski Benečiji, informbirojevska novinarja pa sta napadla v Trstu urednika »Primorskega dnevnika«

Gorica, 17. apr. (Tanjug). V noči med 15. in 16. aprilom so italijanski šovinisti znova napadli sedež Demokratične fronte Slovencev v Italiji v St. Petru ob Nadiži v Beneški Sloveniji. Napadalcem ni uspelo opustošiti prostora, ker so prebivalci pospešila pravočasno opazili napadalec in jim preprečili njihovo zločinsko početje. Tri dni pred tem izzivalnim napadom je lastnik hiše, kjer so prostori Demokratične fronte Slovencev, prejel anonimno pismo z grožnjami, da bo ob glavo, če ne vrže iz hiše predstavnikov Demokratične fronte Slovencev.

Napad na sedež Demokratične fronte Slovencev, ki je že drugi v tem mesecu, je bil izvršen v času, ko vodi celotni italijanski tisk onemogočevalno gonjo proti ljudski oblasti v jugoslovanski coni STO z obdolžitvami, da izvaja na-

silje in raznaroduje Italijane v tej coni. Napad na sedež Demokratične fronte Slovencev in vsakodnevni diskriminatorni izpadi proti slovenski manjšini v Italiji dokazujejo prav nasprotno, da ne raznarodujejo in izvajajo nasilja nad italijansko manjšino v jugosl. coni STO, marveč nad slovenskim prebivalstvom v Italiji in v angloameriški coni STO. O enakopravnem položaju italijanske manjšine v istrskem okrožju so se pri večeršnjih volitvah prepričali tudi predstavniki italijanskega tiska.

Napad na slovenske organizacije v St. Petru ob Nadiži dokazuje, da služi kampanja italijanskega tiska podžiganju šovinistične mržnje do Slovencev v Italiji. Ta kampanja, kakor potrjujejo čedalje bolj pogosti in grobi izpadi proti Slovincem, neposredno vzpodbuja šoviniste ter šovinistične napade na sloven-

sko prebivalstvo in na njegove organizacije.

Podoben protislovenski izpad sta napravila istočasno urednika informbirojevskih listov »Unità« in »Il Lavoratore« — Pandulo in Koblene. Napadla sta urednika »Primorskega dnevnika« Albina Bubniča in mu z udarcem v glavo razbila naočnike ter ga poškodovala po obrazu. Značilno je to, da je izvršil napad informbirojski novinar Pandulo, ki objavlja vsak dan v »Unità« članke o »neenakopravnem položaju in preganjanju Italijanov« v jugoslovanski coni STO. Pandulo je bil večkrat skupno s italijanskimi novinarji navzoč pri volitvah v jugoslovanski coni in ni mogel tamkaj dobiti ničesar, kar bi govorilo o »neenakopravnem položaju in preganjanju Italijanov«. Njegov napad na slovenskega novinarja Bubniča priča, da so preganjanja in fizični napadi na drugi strani — nad Slovenci v Italiji in Trstu, kjer se klerofašisti, fašisti in informbirojevci na sramujejo celo telesnega nasilja nad Slovenci.

Nov manevar belgijskih monarhistov

Bruxelles, 17. aprila. Agencija France Press poroča, da je nastopila v Belgiji nova faza v ustavni krizi, krizi, ki so jo izzvali rezultati referenduma o vprašanju povratka kralja Leopolda III. na belgijski prestol. Nova kriza je v zvezi s poslanico, ki jo je Leopold v soboto naslovil na belgijsko ljudstvo. Prvak krščanskih socialcev Van Zeland, ki že dalj časa poskuša sestaviti vlado — ki naj bi spravišla skozni parlament vprašanje o povratku kralja — je posetil Leopolda III. v Švici in prinasel s seboj gramofonsko ploščo s poslanico Leopolda. To poslanico so emitirali v soboto popoldne preko belgijskega radia. V njej poudarja Leopold, da je začasno pripraviljen prenesti vladarske prerogative na prestolonaslednika Baudoina. — Belgijske stranke pričakujejo novo nastalo situacijo.

skal je tudi Hitlerja v Berchtesgaden. Po desantu angloameriške vojske v Zapadni Evropi je Leopold, ki se je med tem dobera kompromitiral zaradi svojega sodelovanja z nacisti, zbežal iz dežele in se nastanil v Avstriji, kjer ga je spomladi 1945. osvobodila ameriška vojska.

Referendum za ali proti Leopoldu je razdelil Belgijo v dva tabora. Za kralja se je sicer izreklo dobrih 57% volivcev, toda ta večina je preneznatna da bi dala Leopoldu pravno in moralno legitimacijo za takojšen povratek. Proti kralju so glasovali predvsem industrijski kraji zahodne Belgije in glavno mesto Bruxelles, za kralja pa Flami, ki so še danes močno pod vplivom cerkve.

Ker kralj ni dobil kvalificirane dvotretninske večine, kot so to postavljali socialisti, so se pričeli vsi možni manevari. Medtem ko so krščanski socialisti odkrito zagovarjali, da je le v monarhiji in v osebi Leopolda rešitev krize, v katero je zapadla Belgija po vojni, pa so socialisti in liberalci manevrirali sem in tja. I socialisti i liberalci so postavili formulo, naj se kralj vrne, potem pa magari abdicira v korist sina, prestolonaslednika Baudoina. Ta formula pa ni zadovoljila krščanskih socialcev, ki so 100% na Leopoldovi strani. Oni poudarjajo, da se na referendumu ni glasovalo za ali proti monarhiji, marveč samo za ali proti povratku Leopolda.

Ko je belgijski reakciji uspelo izmanevrirati napore liberalnega voditelja Devèza in ko je dobil mandat za sestavo nove vlade Flamec Van Zeland, krščanski socialist, dosedanji minister industrije in Spaakov konkurent na mednarodni areni, je Leopold smatral, da je prišel trenutek, da se tudi on pojavi na pozornosti. Njegov nastop je ojašal tudi kompromisni predlog Spaaka, ki predvideva odpravo posebnega zakona iz leta 1947, po katerem se Leopoldu prepoveduje povratek v domovino.

V poslanici, ki jo je kralj Leopold naslovil na belgijsko ljudstvo, predlaga Leopold svojevredno rešitev, sklicujoč se na ustavno prakso v skandinavskih deželah, kjer lahko vladar v konkretnih okoliščinah deligira svojo oblast na prestolonaslednika. Predlaga, da bi začasno prevzel vladarske funkcije njegov sin, prestolonaslednik Baudoin. S tem je Leopold le pokazal, da ga zgodovina ni izmodrila in da absolutno vztraja pri svoji vrnitvi, čeprav je belgijsko ljudstvo z de-

monstrativnimi stavkami dovolj jasno pokazalo, da ne želi njegovega povratka. V tej poslanici Leopold sploh ne omenja možnosti, da bi se odpovedal prestolu, rezerviral si je celo pravic, da vzame princu Baudoinu mandat kraljevega namestnika, »ko bo smatral to za potrebno.«

Reakcija na te predloge v Belgiji je bila različna. Liberalna stranka je takoj izjavila pripravljenost stopiti v novo koalicijsko vlado na osnovi kompromisa, ki ga je predložil kralj Leopold. Socialisti pa so bolj previdni v svojih komentarjih, kljub temu pa poudarjajo, da njihovo stališče v bistvu ni različno od stališča liberalov. Nobenega dvoma pa ni, da je rešitev, ki jo je na tihem pripravil Spaak, da se odpravi zakon, ki prepoveduje Leopoldu povratek, ustvarila situacijo, ki naj zadovolji moralno i »leopoldiste« i anti-leopoldiste.

Kompromisna rešitev, ki jo je Leopold serviral belgijskemu ljudstvu je le manevar, ki mu naj omogoči da pride ekoli zadnja vrata zopet na stari položaj.

Predvajanje jugoslovanskih filmov na Dunaju

Dunaj, 17. aprila. (Tanjug). Društvo za krepitev kulturnih in gospodarskih zvez med Avstrijo in Jugoslavijo je organiziralo v kinematografu »Opere« predvajanje jugoslovanskih filmov »Lov na Jadranu« in »Jadran v stoletjih«. Številni gledalci so z velikim zanimanjem spremljali predvajanje filmov.

Referendum o ustanovitvi nove nemške države

Freudenstadt, 17. aprila. AFP poroča, da so predstavniki vlad Württemberg-Badena, Württemberg-Hohenzollerna in juž. Bedena sklenili, da bodo med prebivalstvom teh držav izvedli referendum o ustanovitvi države Württemberg-Baden s starimi mejami oziroma morebitni ustanovitvi južozapadne nemške države, ki bi bila sestavljena iz treh navedenih zapadnonemških držav.

Sekretar poljskega poslanstva v Helsinkih zapustil svoje mesto

Helsinki, 17. apr. — Kakor poroča AFP, je sekretar poljskega poslanstva v Helsinkih, Umjastowski, zapustil dolžnost in odpotoval v Stockholm. Agencija pravi, da se bo Umjastowski nastanil v Argentini.

TRETJI PLENUM CO LJUDSKE TEHNIKE KONČAL Z DELOM

Organizacije Ljudske tehnike štejejo nad 200.000 članov

V nadaljevanju dela III. plenuma Centralnega odbora Ljudske tehnike je v diskusiji o referatu sekretarja Centralnega odbora Slavka Filipija sodelovalo večje število delegatov.

Tovariš Ladislav Ambrožič, generalmajor Jugoslovanske armade, je govoril o potrebi večje demokratizacije pri delu osnovnih organizacij Ljudske tehnike.

Slobodan Nakičević, član predsedstva Centralnega odbora, je opozoril, da naši tehniški časopisi še vedno preveč šablonizirajo in da se še vedno niso vživel v problematiko organizacije.

Generalmajor Vujašin Popović je govoril o razvoju organizacije in borbi proti »profesionalizmu« v propagandnem delu Ljudske tehnike.

Po končani diskusiji je tovariš Simo Tešla, član sekretariata Centralnega odbora, podal poročilo o izpolnitvi najvažnejših nalog v 1949. letu in poročilo o glavnih nalogah organizacije v 1950. letu. Splošni plan razvoja organizacije Ljudske tehnike je bil v preteklem letu presežen za 44%. V teku leta je bilo ustanovljenih 950 novih organizacij, tako da imamo danes v državi vsega skupaj 82 asno-klubov, 186 avtomobilskih društev, 77 pomorskobrodarskih društev, 81 elektroinženjskih klubov, 51 radio-amaterskih društev, 104 foto- in kino-amaterskih društev ter 1535 klubov Ljudske tehnike.

Od tega števila imamo na vsi 255 društev in klubov. Medtem ko je 1948. leta štela organizacija 80.000 članov, pa se je sedaj število članov povečalo na 200.000. Organizacija bi bila lahko še

bolj množična, če ne bi ozkost nekaterih voditeljev onemogočala ustanavljanje osnovnih organizacij na vsi in v vsakih delovnih zadrugah pod izgovorom, da za delovanje ni materialne osnove. Kadrovski plan je izpolnjen s 106,8%. Težje in šole je preteklo leto obiskovalo 2572 članov. Člani LT se zgradili 193 objektov vodnega, plavnega in letalskega parka. Število delavcev se je od 277, kolikor jih je bilo 1948. leta, povečalo na 481, a poleg tega so preteklo leto postavili še 98 novih laboratorijev. Samo v »Tednu LT« je sodelovalo nad 2 milijona državljanov, a v tej dobi je bilo ustanovljenih 280 klubov Ljudske tehnike.

V planu dela za 1950. leto bo posebna pozornost nadaljnjemu širjenju in krepitvi organizacije na vsi ter dvigu novih kadrov. Plenum se je obvezal, da bo v 1950. letu organizacija Ljudske tehnike zajela 150.000 novih članov in da bo organizacija uspešno bila na tečajih 72.000 amaterjev. V planu se nadalje predvideva ustanovitev osnovnih organizacij v še preostalih 80% okrajnih države in osnovevanje pionirskih sekcij pri klubih in društvih Ljudske tehnike.

Za uspešno izpolnitev nalog v 1949. letu je plenum nagradil 29 organizacij in 17 članov Ljudske tehnike. Podeli je tudi 19 knjižnic, 12 radio aparatov, 7 ročnih ur, kakor tudi denarne nagrade v skupnem znesku 55.000 dinarjev.

Plenumu so delegati poslali pozdravne brzojavke Centralnemu komiteju KPJ in tovarišu Titu.

Zagreb se bo razvil v mesto s 600.000 prebivalci Beograd pa bo prvo milijonsko mesto v državi

Po novem glavnem regulacijskem načrtu, ki so ga nedavno v načelu sprejeli, se bo Beograd razvil v prvo milijonsko mesto v državi. Načrt je izdelan za milijon prebivalcev.

Projektanti so upoštevali organsko rast mesta in upoštevali, da število mestnega prebivalstva naglo narašča. Zato niso predlagali podiranja večjih četrti, da bi se število stanovanj začasno povečalo ne zmanjšalo. Bodoče mesto se deli na ožje in širše mestno področje. Širše področje je precej obsežno in zajema tudi Zemun, Bežanijo, Pančevski Rit, Zelenik, Žarkov in Kneževac. Načrt dobro rešuje prečeka prometna vprašanja, razdelitev četrti na industrijsko, stanovanjska naselja in upravno središče. V železniškem prometu bodo ločili tovarni promet od potniškega in kar najbolj odpravili nevarna prometna vozlišča. Mestno ozemlje je razdeljeno na številne manjše četrti (rajone), ki bodo imele po 5000 do 6000 prebivalcev.

Tudi v Zagrebu so rešili prečeka vprašanja urbanistične ureditve z novim regulacijskim načrtom. Zagreb se bo v prihodnjih tridesetih letih razvil v mesto s 600.000 prebivalci.

Zagreb je eno najmočnejših industrijskih središč v državi. V njem so se v zadnjih letih razvile največje tovarne kovinske industrije: »Prvomajeka«, tovarna orodnih strojev, dalje tovarna hidravličnih strojev, tovarna parnih kotlov in »Jedinstvo«. Naglo pa se razvijajo tudi druge industrijske stroke, predvsem elektrotehniška. Ker je Zagreb eno največjih prometnih križišč v državi in ker število prebivalcev po osvojitvi še hitreje narašča — zdaj je okrog 350.000 prebivalcev — so prometne težave čedalje večje. Glavni kolodvor je last sprejel 4.480.000 potnikov, kar pomeni, da se je promet od leta 1894., ko je Zagreb dobil železnico, povečal za 36-krat. Zagrebški tramvaj prevozi na dan 430.000 potnikov.

Stavka pristaniških delavcev v Marseillu

Pariz, 17. aprila. (Tanjug). Pristaniški delavci v Marseillu so sklenili na splošnem sestanku, da bodo nadaljevali stavko, ki traja že pet mesecev. Pristaniški delavci stavkajo iz protesta proti pošiljanju francoskih zasedbenih čet in orožja v Vietnam, zahtevajo pa tudi povišanje plač.

Zato je bila ena glavnih nalog regulacijskega načrta rešitev prometnih vprašanj. Načrt deli mesto na četrti, ki bodo imele po 2000 do 10.000 prebivalcev. Glavna industrijska četrt bo v vzhodnem delu. Upravno središče bo Moskovski bulevar. Vzdolž Save bo pas parkov, igrišč, kopalšč, stadionov itd. v vselemjšan.

Pri sedanjih velikih gradbenih delih se že ravna po novem regulacijskem načrtu. Na Dubravi gradijo veliko študentsko četrt, na Žitnjaku velike tovarne in delavska naselja, v Moskovski ulici pa so zgradili stanovanjske bloke, ki se bodo raztegnili še vzdolž Držičeve ulice.

Indija v Britanski skupnosti narodov

Pred dnevi je agencija France Presse poročala, da je bil v Delhiju podpisan sporazum o zaščiti indijskih in pakistanskih manjšin v Bengaliji. Problem manjšin, odnosno beguncev, je v poslednjih letih silno zastrujal ozračje na indijskem kontinentu. Po podatkih, ki jih je zbral predsednik Mednarodnega rdečega križa, je danes v Indiji in Pakistanu 11 milijonov beguncev, v Kašmirju pa 800.000. Ob delitvi Indije v dve polovici so bili namreč vsi Indijci v Pakistanu in vsi Pakistanci v Indiji več ali manj prisiljeni zapustiti svojo rodno grudo in se naseliti v svoji novi državi, ki jih ni imela kam pospraviti. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev je vprašanje beguncev ostalo še do danes nerešeno, s tem pa tudi vprašanje medsebojnih terjatev med Indijo in Pakistanom in obratno.

jo zahtevali angleški laburisti kot nagrado za podelitev simbolične neodvisnosti, je pristala kljub temu, da je le-ta nasprotovala vsem ekonomskim principom. Saj je popolnoma razbila na glavo ves komunikacijski in irigacijski sistem — sistem, na katerem sloni vsa ekonomika Pakistana.

Danes so najbogatijeje indijske pokrajine, Bengalija in Punjap, razdeljene med oba dominiona in vržene iz normalnega gospodarskega procesa. Tako imamo n. pr. v Pakistanu koncentrirano proizvodnjo jute, industrija pa se nahaja na ozemlju, ki pripada Indiji itd. Indija in Pakistan pa sta v sporu tudi zaradi Kašmirja, saj vodila že dalj časa pravo vojno zaradi te kneževine. Po izjavah predstavnikov obeh držav gre zato več kot 50% proračuna Indije in Pakistana za vzdrževanje vojske. Zaradi medsebojnih sporov, ki jih mednarodni kapital umetno razpihuje — da bi osvojil pakistansko tržišče — je trgovina med Indijo in Pakistanom skoro popolnoma paralizirana. Zato je n. pr. Indija danes prisiljena kupovati pšenico v Ameriki, čeprav je je v Pakistanu v obilju, Pakistan pa je prisiljen uvažati premog ne iz Indije (pokrajina Bihar) marveč iz Južno-afriške unije!

Da bi prekinile ta škodljivi razvoj v obeh dominionih in pridobile oba dominiona za svoje načrte v Aziji, so velesile poskusile več posredovalnih akcij. Narodnoosvobodilna borba v deželah Daljnega vzhoda je namreč vrgla s tečajev vse načrte mednarodnega kapitala, da bi si zgradili na vzhodu azijskega kontinenta močno postojanko in odskočno desko za svoj pohod proti osvobodilnim gibanjem. S posredovanjem v kašmirskem sporu so skušale velesile uglediti pot za sporazum med obema dominionoma, predvsem pa pridobiti Indijo, da bi sodelovala v tako imenovani hladni vojni proti naprednim silam. Na ta način so hotele vsaj za silo nadomestiti izgubo ogromnega kitajskega kontinenta. Ta akcija zapadni

velesil, pomiriti oba dominiona, pa je rodila dosežaj le skromne uspehe. V zvezi z vedno večjim pomenom obeh dominionov v ameriških načrtih poziva New York Herald Tribune v član-

ku pod naslovom: »Ogelni kamen Azije« oba dominiona, da zgradita steber azijske kulture, kulture, ki bi postala privlačna točka za vse dežele azijskega kontinenta. Smisel vseh teh prizadevanj in

Indija meri 3 milijone km² in šteje 320 milijonov prebivalcev. (Pakistan 68 milijonov.) Indija je po ustavi federativna država — zveza 28 držav. Status teh držav je zelo različen. Imamo 1) države z zakonodajnimi organi kot jih ima centralna oblast, 2) države, ki so zrastle iz kneževin — to so prav za prav monarhije znotraj Indije in 3) države, ki jih upravlja organ centralne oblasti. To so najnižje enote. Nova ustava tako uzakonja administrativno delitev dežele, ki so jo uvedli še Angliji in ki nima nič skupnega z etničnim kriterijem. Tako je bengalsko ljudstvo, ki je že itak razdeljeno na Indijo in Pakistan, razdeljeno še med 4 države Indije, isto velja tudi za druge narodnosti. Na ta način, z zanikanjem etničnega principa, skuša indijska buržoazija obdržati oblast čim dlje v svojih rokah in tako potlačiti voljo ljudstva.

laskanja velesil je čim prej konsolidirati indijski kontinent in ga pretvoriti v močno odskočno desko. Bivši britanski guverner Severozapadne pokrajine Indije je Olaph Caro je po poročilu agencije UP izjavil, da se »Perzijski zaliv ne more držati brez oporišč na indijskem kontinentu, ki jih drži Pakistan.« »Prednja vrata pa sta Iran in Perzijski zaliv.«

Kljub temu, da predstavniki Indije vztrajno poudarjajo, da ni Indija v nobenem bloku — ni v duhu naše politike, da bi se opirali na ta ali oni blok držav, je izjavil Pandit Nehru med svojim obiskom v Severni Ameriki — pa nova indijska ustava ne pušča nobenega dvoma, da želi Indija sodelovati še naprej v okviru angloameriškega bloka — čeprav kot samostojen dominion in nekakšna tretja sila. Indija je sicer po ustavi suverena neodvisna republika. Ta dolžba pa je v nasprotju z drugo določbo, po kateri ostaja Indija član Britanske skupnosti narodov (Commonwealth). Indijska ustava priznava torej angleškega kralja kot poglavarja te Skupnosti. Ker se indijska buržoazija ne počuti preveč dobro v sedlu, kadar nanese pogovor na to vprašanje, zato zatiruje na vse strani, da je angleška kruna samo simbol enotnosti Commonwealtha in da lahko Indija tudi v tem okviru vodi neodvisno zunanjo politiko. Toda vsakdanja praksa je pokazala, da se mora indijska vlada vedno »posvetovati« z londonsko vlado v vprašanjih zunanje politike, sodelovati na imperialnih konferencah in sprejemati vsakodnevne obveznosti, ki so vse pred kot pa v interesu njenih narodov. Poleg tega pa je etiketa suverene neodvisne republike netočna še v enem pogledu. Na eni tretjini te republike — v kneževinah — se je namreč še do danes ohranil monarhični režim. Ta varianta republike, ki vključuje celo vrsto monarhij, je brez primere v zgodovini.

Velike demonstracije, ki se od časa do časa razvijajo v Indiji, brez dvoma niso dokaz popularnosti indijske vlade in njene politike. Ogromen priliv mednarodnega kapitala vzbuja resne skrbi vseh pravih patriotov Indije.

Lani so po vsej državi odkrivali velike rudne zaklade

Šele zdaj nam stopa bolj živo pred oči, da se naša dežela po zemeljskih zakladih uvršča med najbogatejše na svetu. To so tudi potrdila lanske zelo obsežna, geološka raziskovalna dela po vsej državi. Znana ležišča rud in zlasti premoga so se lani povečala na zaklade, ki imajo neprecenljivo vrednost. Lani so z velikimi investicijami za rudarstvo — okrog sedem milijard dinarjev — tudi omogočili 2,5krat več raziskovalnih vrtnjakov predlanskim.

Poprej so bila malo znana celo ležišča premoga, čeprav je bila premogovniška industrija med vsem rudarskimi strokami najbolj razvita. Cenili so, da znašajo znana ležišča lignita okrog 10 milijard ton. Laneka raziskovanja pa so pokazala, da doslej mnogih velikih premogovnih ležišč še nismo poznali. Mnogi premogovniki, ki so doslej po proizvodnji spadali med srednje ali manjše, se bodo v bližnji prihodnosti razvili v največje obrate, ki bodo dajali po več milijonov ton premoga na leto. Bogati so zlasti kolubareški, kočovski in kostolški bazen. Mnogo večja ležišča premoga, kakor so doslej računali, pa so tudi v velenjskem bazenu, v Kreki in Banoviču. V Pjeverjih, v Črni gori, se bo prav tako razvil eden največjih premogovnikov.

Po dosežanih cenitvah vsebuje kolubareški bazen nad poldrugo milijardo ton premoga. To pomeni, da je zaloga dovolj za 300 let čeprav bi proizvodnja znašala po 5 milijonov ton na leto. Samo ta bazen more dati dovolj premoga za vso Srbijo in Vojvodino.

Znano je, da je v Sloveniji najbogatejša ležišča premoga v velenjskem bazenu. Po prejšnjih cenitvah so bile dosegljive rezerve vendar v primeri z zdaj znanimi skromne. Zdjaj cenijo, da je v velenjskem bazenu približno milijard ton premoga. Mnogo večje so tudi zaloge rjavega premoga, kakor so jih doslej ocenjevali. Po dosežanih cenitvah je bilo znanih 8 milijard 650 ton premoga. Po splošni sodbi sodbi Jugoslavija nima mnogo dobrega črnega premoga. Raziskovalci zato povečujejo mnogo naporov, da bi kar najbolj raziskali ležišča črnega premoga. Novih ležišč niso iskali le ob starih premogovnikih, n. pr. v Raši, Črni premog so odkrili tudi v vzhodni Srbiji. Precej

ZVEZNA UPRAVA ZA GEOLOŠKA RAZISKOVANJA JE PRISLA POD VODSTVO SVETA ZA ENERGETIKO

Po uredbi vlade FLRJ, ki je objavljena v zadnji številki Uradnega lista, je prišla zvezna uprava za geološka raziskovanja pod vodstvo Sveta za energiko in ekstraktivno industrijo vlade FLRJ. Uprava za geološka raziskovanja bo vodila geološko službo, ki jo opravljajo zavodi za geološka raziskovanja ljudskih republik, zavod za geofizična raziskovanja in drugi državni organi za geološko službo. Prav tako bo ta uprava skrbelo za izobrazbo kadrov za vse vrste geoloških raziskovanj.

GRADBENE OBJEKTE JE TREBA OZNAČEVATI Z LETNICO DOGRADITVE

Zvezni minister za gradnje in predsednik komiteja za lokalno gospodarstvo in komunalne zadeve sta izdala odredbo, ki predpisuje, da morajo investitorji ali pristojni organi poskrbeti, da bodo vse zgradbe kapitalne graditve označene z letnico, kdaj so bile zgrajene. Ta predpis velja tudi za zasebne lastnike stanovanjskih hiš.

Z obletnico je treba oznamovati tudi zgradbe, ki so bile sezidane od začetka leta 1945 do dneva uveljavitve te odredbe. Zgradbe morajo dobiti letnico najpozneje v šestih mesecih od dneva uveljavitve odredbe. Za kršitve odredbe so določene denarne kazni. Odredba je bila objavljena 12. t. m. v 27. številki Uradnega lista FLRJ.

Uspešen razvoj kulturno-umetniškega društva „MILAN MAJČEN“

Društvo „Milan Majčen“ je bilo ustanovljeno 27. aprila 1948. — V njegovem okviru delujejo danes odseki: igralska družina, tamburaški orkester, harmonikarski zbor, folklorna skupina, moški oktet, ženske pevski zbor, ljudska univerza, literarni krožek, knjižnica, šahovski krožek ter v zadnjem času ustanovljeni mladinski odsek v okviru XII. drž. gimnazije. Iz obatoječih številnih odsekov je razvidno, da si je društvo zadalo zelo obširen delokrog. Najaktivnejši med njimi, igralska družina, tamburaški zbor in šahovski krožek, so dosegli v tem kratkem časovnem razdobju prav lepe uspehe. Tudi v letošnjem letu se je društvo pripravilo na prvomajsko tekmovanje igralskih družin v okviru ljudske prosvete mesta Ljubljane. Njegova igralska družina bo to pot že tretjič nastopila pred sodniško ocenjevalno komisijo. V letu 1948 je zasedlo mesto z uprizoritvijo Cankarjeve drame „Kralj na Betajnovi“. Leta 1949 pa je dosegla med 17 tekmovalci 3. mesto s komedijo Gabrijele Zapolske „Morala gospe Dulske“, kar je bil zelo lep uspeh z ozirom na to, da je med igralci največ preprostih delavcev.

Igralska družina je dosedaj poleg manjših komadov uprizorila Nušičev „Sumljivo osebo“, Gervaisove „Reakcije“ in kot poslednjo Jožeta Kravca dramo „Direktor Campa“. Z ozirom na revolucionarno vsebino drame je bila ta leto prvič uprizorjena na šentvitskem odru

obsežna ležišča črnega premoga se vlečejo vzdolž bolgarske meje. Največja ležišča črnega premoga pa so v timoškem bazenu.

Skoraj neprecenljivo je drugo naše rudno bogastvo. Svinčene rude je toliko, da je naša dežela v proizvodnji svinca prva v Evropi. Izmed tako imenovanih strateških surovin, ki jih je 26, ima naša dežela 23 rud. Medtem ko je svinec v mnogih deželah zelo redek, je pri nas mnogo ležišč svinčene rude. Novejša raziskovanja so bila uspešna v mlajših vulkanskih hribinah. Odprli so več rudnikov. Nekatere rude vsebujejo razen svinca tudi cink.

Prav tako se uvrščamo med prve dežele po proizvodnji bakra, ki je nujno potrebna surovina za elektrifikacijo in druge namene. Blizu Bora, kjer so odkrili nadaljnja ležišča bakra, tako da bo Bor največji rudnik v vrste v Evropi, so našli baker tudi na doslej nepreiskanim ozemlju v vzhodni Srbiji. Kaže, da so

Nabirajmo zdravilna zelišča — spomlad zlasti cvetje, korenine in lubje

Spomlad je zopet privabila nabiralce zdravilnih zelišč. Zavedajo se svoje velike naloge, ki jo vrše v korist sebi in skupnosti.

Spomlad nabirajmo naslednje zdravilne rastline:

Zlatorumeno cvetne glavice lapuha (Tusilago Farfara) in snežnobele cvete črnega trna (Prunus Spinosa).

Gozdni koren (Angelica Silvestris) je do preko 1 m visoka kobiljčnica, ki raste v vlažnih gozdovih, ob jarkih in bregovih potokov in rek. Nabiramo korenine, jih izkopljemo, odrežemo nadzemne dele, operemo in posušimo celo na topli peči.

Baldrijan (Valeriana officinalis) je nekako 1,5 m visoko zelišče, ki raste na vlažnih travnikih, ob jarkih, pogosto pa tudi na senčnih, suhih, skalnatih pobočjih. Nabiramo koreniko s koreninami vsaj 2—3 leta starih rastlin. Koreniko z vlaknatimi koreninami izkopljemo, odstranimo nadzemne dele, očistimo zemlje, operemo v mrzli vodi in posušimo na soncu ali topli peči. Korenika s koreninami ima svojevrsten vonj. Baldrijanovih korenin potrebujemo ne-

ležišča bakra tudi v Makedoniji, kjer še niso končali raziskovanja.

Med najpomembnejšimi rudami je pri nas tudi mnogo kroma, ki je nujno potreben jeklarstvu za proizvodnjo kakovostnih vrst jekla. Po dosedanjih raziskovanjih znašajo pri nas zaloge kroma nad sto milijonov ton. Nova ležišča so odkrili v Srbiji. V Mačkatici pri Leskovcu so razširili stari rudnik.

Zelo so se povečala znana ležišča skoraj vseh rud, ki smo jih doslej pridobivali v večjem ali manjšem obsegu. Dognali so, da imamo sto milijonov ton železnih rud več. Po ležiščih boksita se naša dežela uvršča na četrto mesto na svetu. Doslej znana ležišča oljnih škrlincev so ocenili na nad sto milijonov ton.

Zdjaj se iščejo volfram in nikelj, predvsem v vzhodni Srbiji. Letos bodo raziskovalna dela še obsežnejša. Z raziskovalnimi deli in z razširitvijo rudnikov bomo preseglji petletni plan za proizvodnjo pisanih kovin za 14%.

omejeno količino, saj izdelujemo iz njih neobhodno potrebna zdravila proti živčnim boleznim.

Navadni regrat ali žetema (Taraxacum officinale) je splošno znano zelišče, ki raste po gnojnih travnikih, po deteljastih in na sosenjih mestih ob stazah. Nabiramo korenine preden poženo rumene cvetne glavice, jih izkopljemo, odrežemo šop listov tik nad korenino, operemo v mrzli vodi in posušimo cele, t. j. nerazrezane na topli peči.

Nabiramo še korenine in korenine srčne moči (Potentilla Tormentilla), sladke koreninice (Polypodium vulgare), trobentice (Primula veris), repinca (Aritum lappa) in arnike (Arnica montana). Lubje pa nabiramo od navadne krhlike (Rhamnus Frangula), kranjske krhlike (Rhamnus Fallax), od navadnega volčina (Daphne mezereum) in od bele vrbe (Salix alba).

Ker so cene s stimulacijo ugodne ter za prodano zdravilna zelišča lahko kupite različno potrebno blago, zato nabirajte zdravilna zelišča.

Vse informacije dobite pri svojih Kmetijskih združenjih in pri trgovskem podjetju GOSAD, Prečna 4.

Pionirji v Celju in okolici bodo sadili sončnice

Lansko leto je bil okraj Celje-okolica med prvimi okraji, ki so pridelali največ sončnic. Odkupili so jih 83 vagonov in s tem preseglji plan skoraj za 100%. Zato mora biti okraj tudi letos med prvimi. Tako so sklenili pred kratkim člani okrajnega štaba za gojenje oljnih rastlin.

Da bi bilo sajenje čim boljše in čim prej opravljeno, organizirajo sedaj po KLO krajevne štabe, v katere bodo vključeni člani množičnih organizacij.

Letos bodo pionirske organizacije v Celju in okolici pričakale teden sajenja sončnice še z lepšimi uspehi kakor lani. Kot vse ostale množične organizacije je tudi pionirske organizacije že sprejele in naredile načrt sajenja.

Tako bodo pionirji iz St. Jurja ob južni železnici posadili 5.000 sončnic, iz Voljnika 4.000, iz Laškega 4.980 in iz Ljubljane 3.100 sončnic. Njim pa sledijo še ostali pionirski odredi v okraju.

Še večja razgibanost pa vlada v mestu. Tudi tu je zlasti veliko zanimanje za to akcijo med pionirji. Med prvimi je doslej odred »Anica Černejevec« iz II. gimnazije, ki šteje 812 dijakov in bo posadil 7.000 sončnic. Odred »Toneta Tomšič« s I. osnovne šole bo posadil 3.000, odred »Franceta Prešernac« z II. osnovne šole pa 2.000 sončnic. Vsekakor pa je graje vredno to, da bodo na I. gimnaziji, kjer je 470 pionirjev ter 491 mla-

dine, posadili le 280 sončnic. Tudi učiteljski niso doslej še prijavili svojih obvez, med tem ko bodo dijaki iz Doma učiteljskihnikov posadili nad svojim vrhom 500 sončnic.

V Hrastniku in na Bledu so tekmovala mladinska kulturnoumetniška društva

V nedeljo so v Hrastniku in na Bledu tekmovala mladinska kulturnoumetniška društva ljubljanske oblasti. Nastopilo je več pevskih zborov, orkestro, folklornih skupin, pevskih in instrumentalnih solistov ter recitatorjev. Vse nastopajoče skupine so se zelo potrudile in pokazale kar lepe rezultate. Število nastopajočih pa bi bilo lahko večje, če bi nekatera okrajna mladinska vodstva prvotno in dovolj seznanila posamezna društva s tekmovanjem. Tudi tehnične priprave so bile pomanjkljive. Medtem ko je na Bledu popoldanska revija najboljših skupin zelo lepo uspela in žela odobravanje polne dvorane, je morala v Hrastniku odpaeti, ker je več nastopajočih skupin predčasno odpotovalo zaradi neorganizirane preskobe.

Skupine, ki jih je komisija najbolje ocenila, se bodo udeležile republiškega tekmovanja 6. in 7. maja v Mariboru in Postojni.

Okraj Ljutomer te v komunalni delavnosti najboljši

Poverjeništvu za komunalne zadeve OLO v mariborski oblasti so že v prvem mesecu medokrajnega prvomajskega tekmovanja dosegli na področju komunalnega gospodarjenja vidne uspehe. Tekmovalni duh je zjel skoraj vse kraje, ki dobivajo glede čistote in splošne ureditve vsak dan lepšo podobo.

V okraju Lendava so popravili v marcu 6000 m krajevnih cest, pobelili 470 stanovanjskih poslopj ter naredili 266 prostovoljnih delovnih ur pri čiščenju ruševin. Zbrali so 8755 kg starega železa, 1140 kg kosti, 762 kg stekla in 137 kg gumlja. Med najvzornije uspehe na področju komunalne delavnosti pa spada v tem okraju povečanje in ureditev remontnega podjetja v Dolni Lendavi. V sklopu mestnih komunalnih podjetij v Lendavi je bil ustanovljen odsek za javno snago.

V poljskem okraju bodo do konca maja adaptirali 15 družinskih stanovanj. V Poljsanah so pričeli odstranjevati ruševine v bližini tovarniškega pohišva in odstranili doslej trideset kubičnih metrov ruševin. Uporabno opako in ostali gradbeni material bodo uporabili pri gradnji stanovanjskih hiš. Dale so uredili avtomobilske postajališče ter postavili 150 m nove ograje. V Sp. Poljskem nameravajo urediti park pred KLO, medtem ko bodo v Slovenski Bistrici do 1. maja dovršili kinodvorano ter uredili na glavnem trgu park z vodometom. V Makolah postavljajo ogravo za elektrifikacijo.

V okraju Hadrona so ustanovili 3 poljske opakevne ter obnovili poljsko opekarno v Radenci, ki že od lanskega leta ni delala. V Radenci so ob republiški cesti odstranili 130 m stare ograje in jo nadomestili z novo betonsko. Pred kolodvorsko restavracijo v Radenci je KLO odstranil staro lope, ki je bila pravo ležišče nesnage. V celotnem okraju so popravili in pobelili 83 poslopj in vrednosti 63.393 din.

V Slovenjgradcu zdaj ščitijo in pripravljajo prostor za javno tržnico. Organizirali so redno snajenje ulic ter osušili z gramozom 50 m poti za pešce. V KLO Sele so pričeli popravljati krajevno cesto v dolžini 1590 metrov. V Dravogradu olepšujejo prostor, kjer so pokopani padli boreci NOB in teli iz dravogradskih restavracijskih zaporov. V Črni so med drugim porušili 40 m starera cerkvenega obdaja ter s tem obnovo razširili trg. Skoraj vsa ta dela so bila opravljena prostovoljno.

Najboljše uspehe v komunalni delavnosti pa je doseglo poverjeništvu za lokalno gospodarstvo OLO v Ljutomeru, kjer bo tekmovalci zajelo vse kraje. Tu ustanavljajo v vaseh, kjer obstajajo zgradbe, otroška igrišča, belijo stanovanjska poslopja, urejajo

V Mariboru dododogradili prvi zadružni dom

S kopanjem temeljev za zadružni dom v Kamneli so začeli že pred leti, toda deli ni šlo naprej, dokler ni lani meseca marca prevzel organizacijo in vodstvo gradbenih del tov. Drago Zakušek, ki je pokazal organizacijske zmogljivosti in nestrannost delavnosti. Ko si srečal volnike, so na vprašanje, kaj vozijo — odgovorili: »Drago je narodel, pa vozimo za zadružni dom.« Če je Drago telefoniral v Vinogradniško obdelovalno zadružno delavnost, ko si srečal volnike, so na vprašanje, kaj vozijo — odgovorili: »Drago je narodel, pa vozimo za zadružni dom.« Če je Drago telefoniral v Vinogradniško obdelovalno zadružno delavnost, ko si srečal volnike, so na vprašanje, kaj vozijo — odgovorili: »Drago je narodel, pa vozimo za zadružni dom.«

Za doseženo delo je bilo treba 9000 delovnih ur. Prično so pomagali zadružniki Vinogradniške obdelovalne zadruge v Kamneli in sindikat čevljarjev iz Maribora. Nizja partijska šola v Kamneli pa se je posebno izkazala, saj so volnike napravili 1300 prostovoljnih ur. Veliko je pomagalo z materialom tudi občinski gradbenega odseka Terčič in zadružna mladina.

V zgradbi bo velika dvorana za prireditve in kino, prostor za zadružno trgovino, pisarne, skladišča, stanovanja in pisarniški prostori za vse množične organizacije. Meseca junija bodo zopet začeli delati in v leseni za praznik republike bo zadružni dom slavnostno odprt. — O. A.

RAZUMEVANJE IN NERAZUMEVANJE

Celje, 15. aprila. Slovenija avtopromet v Celju opravlja z rednim prevzemanjem delavcev v industrijo zelo pomembno nalogo. Ob vsem tem delu pa mora premagovati velike težave pri razumevanju in popraviljanju svojih vozil ter se neprestano boriti za garanje na konečnih postajah teh avtomobilov.

Prva razumevanja tega vprašanja je pokazal Kraljevinski ljudski odbor v Ljubnem v Zg. Savinjski dolini. Ker nameravata SAP Ljubljana in SAP Celje v kratkem vzpostaviti s tem letovišnim krajem avtomobilske zveze, je bilo treba polskati v Ljubnem tri avtomobilske garaje in nekaj prenočišč. Tamkajšnji KLO je takoj pripravil garaje in obse za avtomobile ter o tem telefonirano obvestil SAP v Celju.

Po zretu KLO v Ljubnem naj bi se razvili tudi KLO v Solčvici, Frankolovu in Idriah, pri katerih ni doslej našel SAP Celje v tem pogledu prav nikakega razumevanja. — M.

Mariborski zdravniki so obiskali državno posestvo

Pred dnevi je skupina 38 mariborskih zdravnikov obiskala državno posestvo Svečino in nekaj kmečkih delovnih združenj. Predsedali so nad 500 ljudi in solobolnih otrok. Poleg pregledov so rentgenizirali 174 oseb, napravili so 223 plomb in 84 ekstrakcij. Zdravniki pregledi so ugotovili, da je zdravstveno stanje solobolnih otrok in gojenev kmetijske kole zadovoljivo. Pri odrahlah pa so zasledili predvsem kronična bolezen.

S tem delovnim letom je sindikalna podružnica zdravstvenih delavcev poliklinike in sobne ambulante v Mariboru začela izpolnjevati svoj delovni plan. V letošnjem letu predvideva še 6 takih obiskov v razne kraje mariborske oblasti. — P.

Pripravljajo se za proslavo 1. maja

Ljutomer, 17. aprila. Okrajni komitej LMS v Ljutomeru pripravja prvomajski mladinski festival, kjer bodo sodelovali skoraj vsi mladinski aktivni iz okraja. V Tivolnem domu bodo nastopile igralske in folklorne skupine, pevski zbori, recitatorji in tamburaški zbori. Sodelovalci bodo tudi golenci glasbene šole in orkestri SKUD. Razen tega bodo kolesarili in motorne dirke in tekme najboljših strelcev. Ob zaključku festivala bo OK LMS nagradil najboljše skupine in posameznike. — P.

Tudi v TAM-u tekmujejo v čast 1. maja

V tovarni avtomobilov v Mariboru je 31 proizvodnih brigad sprejelo obveznosti in počasitev prvomajskega tekmovanja. Med brigadami so proizvodna tekmovanja in je vsak posamezni brigadir poučen o tekuh delovnih problemih. Delovni kolektiv je izrodil prometa za 154 kamionov in počasitev volitev v Zvezno skupščino. 35 kamionov pa bo izročil prometu v počastitev 1. maja. P.

Iz raznih krajev

Maribor. — Zveza borec v Kamneli je imela 12. t. m. svoj redni letni občni zbor. Do sedaj je bilo vnanjenih 40 oseb. Pri popisu meseca februarja pa se je na področju Kamnelice prijavilo 166 oseb, ki so sodelovale v narodnosvobodilni borbi. — A. O.

Murska Sobota. — Ljudska inšpekcija v Dolnjih Slavočih je pregledala poslovanje KZ. Ugotovljeno so bile razne nepravilnosti, predvsem pri delitvi blaga. Dogajalo se je tudi, da so blago, določeno za prodajo po vezanih cenah, prodajali na garantirani prekrški. — mh.

Nova Gorica. — V čast prvega »Tedna zelninarstva« so vse postaje v Slovenskem Primorju okrašene. Večraj so bile v večjih železniških centrih svedane postave in kulturne prireditve. — J.

Bovce. — Člani množičnih organizacij so v tednu gospodarstva posadili 7990 borovih, 5200 smrekovih, 3000 javorjevih in 4100 masenovih sadik. Pri tem delu so opravili 1098 ur prostovoljnega dela. — M.

Toda to ni osamljen primer. Godba na pihalu SKUD »Balči Vrnunč«, ki jo sestavljajo delavci Tovarne meril v Slovenjgradu, je hotela prav tako za procesijo, češ, če igrajo na prireditvah masovnih organizacij, jim nihče nič ne da, medtem ko jim je pa župnik obljubil mesa, vina in potice. Po dolgi diskusiji so spoznali škodljivost takšnega prodajanja svojih interesov razrednemu sovražniku in odklonili sodelovanje.

V Guštanju so pobirali po železnari podpise, da bi lahko sodelovala godba SKUD »Prežihov Voranc« na procesiji.

Vse to kaže na načrten manever, ki je organiziran po vsej Sloveniji. In zakaj prav na SKUD? To prav zato, ker so SKUD organizacije delavskega razreda, prav zaradi vloge, ki jo imajo, kot je omenjeno že v uvodu.

Ali ni domžalskih delovnih ljudi sram, da sodeluje v njihovem društvu ta v bistvu cerkvena godba? Ali kolektivna Tovarne meril, ki je znan po svoji borbivosti in delavnosti? Iz Kočevja, Maribora in Celja smo prejeli vrsto dopisov, na katerih vprašujejo naši delovni ljudje, kako je bilo to mogoče in kako more sindikalno članstvo v teh krajih to dopustiti.

Na teh primerih naj se naše sindikalne organizacije in članstvo zamislijo in v bodoče vodi več računa o svojih družtvih. Povečati je potrebno budnost, vzgajati naše članstvo in ne dovoliti, da v naših razrednih organizacijah sodelujejo sovražni elementi. Če tega nismo dopustili v delavskih društvih stare Jugoslavije, bomo lo še manj danes, ko imamo ljudsko oblast in takšne velike uspehe in zmaga v borbi za socializem.

Godba na pihalu SKUD »Janko Karmnik« iz Domžal se sestaja, ne da bi o tem obvestila upravo društva. Na razne prireditve in manifestacije množičnih organizacij prihaja vedno okrnjena (20 ljudi), za procesijo pa je šla v polnem številu (preko 30 ljudi) in to proti sklepu uprave društva, ki ji ni dovolila sodelovanja. Na sestanku so posamezniki izjavljali, če jim uprava društva ne pusti iti za procesijo, na bodo igrali na 27. april, niti za 1. maj; prav tako niso hoteli sodelovati v volivni kampanji. Za svoje sodelovanje v procesiji pa so prejeli od domžalskega župnika 2.000 din.

Ohranimo in razvijajmo revolucionarni značaj delavskih kulturno-umetniških društev

Sindikalna kulturno-umetniška društva imajo revolucionarno tradicijo še iz stare Jugoslavije. Delavska društva kot »Svoboda«, Zarja, Vzajemnost« in druga v Celju, Trbovljah, Zagorju itd. so bila vedno v nepomirljivi borbi z razrednim sovražnikom, v neprestanem boju proti misticizmu in reakciji vseh vrst, ki je dušila napredno umetnost in kulturo. Znani so nam težki pogoji, v katerih so se borila v stalnih spopadih z obstoječim kapitalističnim družbenim sistemom, ki je večkrat prepovedal njihov obstoj, ali posamezno uprizoritve. Kljub tako težkemu položaju se niso uklonila, ampak so uprizarjala napredna dela, pela napredne pesmi in bojkotirala vse manifestacije sovražnih elementov. To revolucionarnost in naprednost so prevzela po osvoboditvi sindikalna kulturno-umetniška društva. Upravičeno je lahko naše sindikalno članstvo nanje ponosno. Program in kvaliteta

Savo Kozinc.

izvajanja na IV. republiškem tekmovanju SKUD in skupin je potrdila velik napredek, ki so ga dosegla v svobodni domovini. Kakšno revolucionarno vlogo igrajo ta društva v naši borbi za socializem, nam kaže aktivno sodelovanje društev v vseh akcijah, kot v volivni kampanji, gostovanju v kolektivih in na vasi, pomoč razvijanju kulturnega življenja na vasi itd. Povsod nosijo napredno misel in kulturo in plemenitijo herojsko borbo naših delovnih ljudi.

Za takšno vlogo SKUD se morajo naše sindikalne organizacije neprestano boriti. Posebno še zato, ker so društva razširila svoje delovanje na razredno še nezavedne ljudi, ki jih je potrebno še neprestano vzgajati in dvigati. Samo številno aktivnega članstva SKUD je naraslo preko 20.000. Poleg tega so se vtihotali tu in tam celo v vodstvo društev delavskemu razredu, tuji elementi. Tega naše sindikalne organizacije in članstvo nikakor ne bi smelo dopustiti. Da je potrebno zaostriti vzgojno delo v SKUD in povečati budnost proti sovražnemu delovanju, nam kažejo naslednji primeri:

Godba na pihalu SKUD »Janko Karmnik« iz Domžal se sestaja, ne da bi o tem obvestila upravo društva. Na razne prireditve in manifestacije množičnih organizacij prihaja vedno okrnjena (20 ljudi), za procesijo pa je šla v polnem številu (preko 30 ljudi) in to proti sklepu uprave društva, ki ji ni dovolila sodelovanja. Na sestanku so posamezniki izjavljali, če jim uprava društva ne pusti iti za procesijo, na bodo igrali na 27. april, niti za 1. maj; prav tako niso hoteli sodelovati v volivni kampanji. Za svoje sodelovanje v procesiji pa so prejeli od domžalskega župnika 2.000 din.

Godba na pihalu SKUD »Balči Vrnunč«, ki jo sestavljajo delavci Tovarne meril v Slovenjgradu, je hotela prav tako za procesijo, češ, če igrajo na prireditvah masovnih organizacij, jim nihče nič ne da, medtem ko jim je pa župnik obljubil mesa, vina in potice. Po dolgi diskusiji so spoznali škodljivost takšnega prodajanja svojih interesov razrednemu sovražniku in odklonili sodelovanje.

V Guštanju so pobirali po železnari podpise, da bi lahko sodelovala godba SKUD »Prežihov Voranc« na procesiji.

Vse to kaže na načrten manever, ki je organiziran po vsej Sloveniji. In zakaj prav na SKUD? To prav zato, ker so SKUD organizacije delavskega razreda, prav zaradi vloge, ki jo imajo, kot je omenjeno že v uvodu.

Ali ni domžalskih delovnih ljudi sram, da sodeluje v njihovem društvu ta v bistvu cerkvena godba? Ali kolektivna Tovarne meril, ki je znan po svoji borbivosti in delavnosti? Iz Kočevja, Maribora in Celja smo prejeli vrsto dopisov, na katerih vprašujejo naši delovni ljudje, kako je bilo to mogoče in kako more sindikalno članstvo v teh krajih to dopustiti.

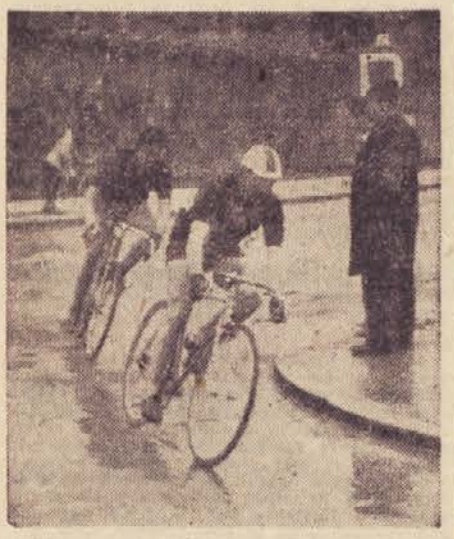
Na teh primerih naj se naše sindikalne organizacije in članstvo zamislijo in v bodoče vodi več računa o svojih družtvih. Povečati je potrebno budnost, vzgajati naše članstvo in ne dovoliti, da v naših razrednih organizacijah sodelujejo sovražni elementi. Če tega nismo dopustili v delavskih društvih stare Jugoslavije, bomo lo še manj danes, ko imamo ljudsko oblast in takšne velike uspehe in zmaga v borbi za socializem.

V.

KOLESARSKI KRITERIJ SSD ZELEZNICARJA

Zmagala sta Zanoškar in Vidali

V okviru »Dneva železničarjev« je priredila večer SD železničarske kolesarske kriterijske dirke po ulicah okrog Opere.

Cejhen in Zanoškar (oba železničarji, Lj.) na zavoju Šubičeve in Beethovnovce ulice

Oblastno prvenstvo Ljubljane v smučanju

Pokljuka, 16. aprila. — Na Pokljuki je bilo oblastno tekmovanje v smuku, tekih in skokih, ki ga je za zaključek glavne smučarske sezone priredil Oblastni smučarski odbor Ljubljane.

Skoki. Člani: 1. Razboršek Ivo, Enotnost, Ljubljana (26,5 in 33 m) 207,1 točke. 2. Jaševac Jože, Enotnost (25,5 in 32,5) 193,5 točke. 3. Sakseida Janez (30 in 34) 193,5. 4. Terpine Milan, Kaminik (29 in 30) 187,8. — Mladinci: 1. Gorišek Janez, St. Vid (29 s padcem in 23) 197,5. 2. Gorjanc Lojze, Udarnik (25 in 21,5) 179,3. 3. Benedik Rudi, Skofja Loka (23,5 in 18,5) 177. — Člani so skakali na 35-metrski skakalnici, mladinci pa na 25-metrski skakalnici. Najdaljši skok je imel Sakseida Janez s 34 m.

Smuk. Člani: Proga je bila dolga 10 km. 1. Smolej Franc, Gregorič, 46 min. 35 sek. 2. Novak Janez, Enotnost, 49:19. 3. Dekleva Milan, Enotnost, 49:46. 4. Stana Roman, Gregorič, 51:45. 5. Hladnik Marijan, 52:57. 6. Rozman Ivan, St. Vid, 53:11. 7. Velikonja Marijan, Enotnost, 56:38. — Mladinci so tek izvedli na progi, dolgi 5 km. Rezultati: 1. Korbar Franc, Udarnik, 26:08. 2. Bizjak Nande, Enotnost, 26:55. 3. Pavlovič Boris, Hrušica, 27:12. 4. Miklič Marijan, 27:18.

SESTANEK WATERPOLO SODNIKOV
V Sredjo 19. aprila ob 20. uri bo v prostorih Plavalne zveze Slovenije obvezen sestanek vseh waterpolo sodnikov in kandidatur, na katerem bo predaval »Nova pravila waterpolo igre« zvezni trener drž. waterpolo reprezentance ing. Bonafide Filo.

Ustna izročila, ki krožijo o zdravilni moči mnogih višjih rastlin med ljudmi po vsej zemlji in prenekatere dobra sto in tisočletna izkušstva so bila povod, da so začeli znanstveniki tudi pri zeliščih, cvetlicah, grmičkah, grmih in drevesih iskati podobne antibiotične snovi, kakor pri nižjih in najnižjih rastlinah.

katerega gledalca, ki sta ga radovednost in pa zanimanje do tega športa privedla na tekmovanje. Ob pozdravnem krogu, ki so ga napravili tekmovalci ob pričetku tekmovanja, pa se je marsikdo razočaral. Med njimi zopet ni bilo Grajerja, Polaka, Pernetna in drugih, ki so uspešno zastopali slovensko kolesarstvo na letošnjem tekmovanju po Istri in poznejšem kriteriju v Zagrebu. Verjetno, da se pripravljajo na kak vojni nastop. Mlad slovenski kolesar in absolutni juniorški prvak Jugoslavije Vidali Ljubo je prišel na tekmovanje kljub temu, da je tudi on kakor skoraj imenovani nastopil v Istri in Zagrebu.

Člani so morali prevoziti 25 krogov. Vsak peti krog je bil cilj, pri katerem se je prvih šest točkovalo. Sigurni favoriti je bil Zanoškar Zvone, kar se je pokazalo od drugega cilja dalje. Njemu nevarno konkurenca je bil Godnič, ki je zmagal le v prvem cilju. Pri mladincih, ki so vozili 15 krogov s tremi cilji, je zmagal Vidali. Prišel je skozi vse tri cilje kot prvi ter si tako zagotovil absolutno zmago. Odlično pa se je plasiral tudi Lulik iz Gorice.

Nekeje rezultate: člani: 1. Zanoškar Zvone (Zel. Lj.) 34 točk. 2. Godnič Adolf (Zel. Gorica) 31 točk. 3. Giovaretti Walter (Krim) 25 točk. 4. Stern Tomaž (Zel. Lj.) 18 točk. 5. Babnik Janez (Zel. Lj.) 11 točk itd. Mladinci: 1. Vidali Ljubo (Miličnik Lj.) 18 točk. 2. Lulik Julij (Zel. Gorica) 15 točk. 3. Valentičič Vilij (Zel. Gorica) 14 točk. 4. Blažun Stane 9 točk. 5. Kastelle Rado 8 točk (vsi železničarji Ljubljane) itd.

Pregled nedeljskih nogometnih prvenstev
Preteklo nedeljo so bile odigrane številne tekme I. in II. zvezne lige ter republiške in mladinske lige. Rezultati tekem so najbolj spremenili vrstni red na tabelah zveznih lig. Slovenski zastopnik v II. zvezni ligi je bil to pot prvi in je, kakor smo že poročali, nameraval odigrati prijateljsko tekmo z železničarjem iz Ljubljane — članom III. zvezne lige. Odred je kljub prostemu terminu ostal na 7. mestu, medtem ko sta se utrdila na vrhu tabele I. zvezne lige Črna zvezda in Hajduk v II. ligi.

Napredak 7 3 4 0 11 5 10
Sloga 7 3 2 2 10 5 8
Metalac 7 4 0 3 10 7 8
Miličioner 7 3 1 3 9 5 7
Podrinje 6 2 3 1 9 6 6
Proleter 6 2 1 2 9 7 6
Odred 6 2 2 2 7 5 6
Vardar 6 2 2 2 6 5 6
Kvarner 6 2 2 2 10 9 6
Železničar 6 1 3 3 5 15 4
II. oktober 6 0 1 5 4 19 1

Table with 5 columns: Team, W, D, L, Goals For, Goals Against, Points. It lists results for various teams in the Prvenstvo Slovenije and Prvenstvo Ljubljane.

Zagreb. Za kolesarsko dirko Trst-Koper-Trst, ki jo organizira na čast I. maja UCF, so se doslej prijavili tudi kolesarji Italije in Avstrije. Sodeloval bo tudi Italijan Malabroca, zmagovalec na lanskii dirki »Po Hrvaški in Sloveniji«, Italijan Locatelli, zmagovalec na dirki »Po Poljski«, in drugi. Med prijavljenimi Avstrijci je znani kolesar Menapace, zmagovalec na dirki »Okrog Avstrije«.

SAH JUGOSLAVIJA—AVSTRIJA

12 1/2 : 7 1/2
Dr. Vidmar — Lokven 1/2, 1/2; Babar — Beni 1/2, 0, 1; ing. Vidmar — Watal 1/2, 1/2; Puc — Kalivoda 1/2, 1/2; Milič — Keller 1/2, 1/2; Matanović — Kopecky 0, 1, 1; Ivkov — Lambert 0, 1, 1; Nedelković, Simonović — Gragger 0, 1, 1; Janošević — Poldi 1/2, 0, 1; S. Vuković — Dora 1/2, 1/2.

ZVEZNI TURNIRJI PRVOKATEGORNIKOV Ptuj

Ptuj. — 10. kolo: Zagar—Mažuran 1:0; Cebalo—Mestrovic 1:0; Filipič—Nemec 0:1; Sikošek—Kovačević 1:0; Molerović—Bajer remis, Cisar—Juršič in Kukovec—Muzlovič sta prekinjena. 11. kolo: Mestrovic—Filipič 1:0; Bajer—Cebalo 0:1; Juršič—Molerović remis, Mažuran—Cisar 9:1; Kovačević—Zagar 0:1; Muzlovič—Sikošek 0:1; Rosandič—Kukovec prelozeno. Stanje po 11. kolu: Sikošek 8 in pol, Juršič 7 (1), Kukovec 6 in pol (2), Zagar 6 in pol (1), Filipič 6, Kovačević, Molerović 5 in pol, Bajer, Cebalo 4 in pol, Rosandič, Muzlovič 3 (1), Nemec 2, Mestrovic 2 in pol, Mažuran 2.

Vinkovci

Stanje po IX. kolu: Zivanov 6,5 (1), Nikolac 6 (1), Pavlovič 5 (2), Klofutar 4,5 (2), Hamović 4,5 (1), Krulic 4,5, Labura 3,5 (3), Omladič in Kovačič 3,5 (1), Ludažič 3 (1), Galović 2,5 (1), Gričič 2 (1) ter Kovanović 1 (2).

MSTVENO PRVENSTVO LJUBLJANSKE OBLASTI

Oblastni šahovski odbor razpisuje mstveno prvenstvo ljubljanske oblasti za leto 1950. Pravico do udeležbe imajo vse pri SZS registrirane sekcije, klubi in društva, ki lahko postavijo več moštvo po 8 igralcev in 2 rezervi. V prijavi morajo biti igralci razvrščeni po moči. Podrobnosti bodo sporočene moštvom pred pričetkom tekmovanja. Prijave je poslati do vključno 25. aprila na gosp. odbor v Ljubljani Hotel Union (Šahovski dom).

Prejšnji mesec je pramoval 89 letnice rojstva veleojster Geza Marozey, ki je poleg še živerega 86 letnega Miesca priča razvneti znanstvenega žana. Od Stenitza do Botvinka in od Cigorina do Keresca teče življenjska pot tega zaslužnega veleojstera.

Na osnovi šol v Kostvnicah imajo pionirski krožek, ki šteje 86 članov.

OBJAVA

Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani prosi vse dajalce krvi iz skupine B, ki morejo dati kri, da se javijo nužno, še danes v torek, ali v sredo in v četrtek.

RADIO

Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30, 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30. 6.00 Budnica 6.05 Jutranja telovadba — 6.30 Slovenske narodne pesmi — 7.30—8.00 Lahek jutranji koncert — 10.30 Solška ura za osnovne šole: O mladinski pesnici Anici Cernejevi — 13.00 Včerajšnji spored — 13.00 Edvard Elgar: Na jugu koncertna uvertura — 13.00 Odprimo pošto naših dopisnikov — 13.20 Križni pot po Jugoslaviji v pesmi in plesu — 14.00 Iz italijanskih oper — poje baritonist Franc Langus, igra Orkester Radia Ljubljana p. v. Filipa Bernarda — 14.30 Slovenska popularna instrumentalno-solistična glasba — 15.30 Popolninski koncert — 15.30 Včerajšnji spored — 15.30 Slovenski filharmonijski orkester: Simfonijska skladba Elsa Karlovna, saksofonisti Srečo Džadžil in pianist Marjan Lipovšek — 16.00 Solška ura za osnovne šole: O mladinski pesnici Anici Cernejevi — 18.00 Laško glasbo igra Mali ansambel Ljubljana p. v. Alberta Jermola — 18.30 Ing. Franco Strojini: Proizvodnja lesovinskih plošč — doprinos k številni lesa — 18.45 Sergej Rahmaninov: Vocalise, O. Respai: Pies št. 2 — 19.15 Ugarnite, kaj igramo!: Pies št. 2 — 20.00 Jules Masseneta: Don Kihot, opera v dejanjih, 5 slikah (Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča) — 22.15 Zabaven nočni spored — 23.35 Zaključek oddaje.

KINO

LJUBLJANA, UNION: Ameriški film »Tarzan zmaguje«, Hrvaški pregled 2:30. Pri savi ob 15. 19 in 21. Predprodaja za sindikate od 9—11. — MOSKVA: Francoski film »Po ljubini«. Pred narodnim sodiščem. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — SLOGA: Ameriški film »Tarzan zmaguje«. Filmske novosti 197. Predstave ob 15.30, 17.30, 19.30 in 21.30. Predprodaja za sindikate od 9—11. — TRIGLAV: Angleški barvni film »Blanche Fury«. tednik Pionir 7. Predstave ob 16. 18. 20. — SISKA: Jugoslovanski film »Zastava«, filmske nov. 196. — LITOSTROJ: Nemški film »Zakon v senici«. tednik. MARIBOR, PARTIZAN: Amer. film »Njen obraz«, film. novosti 2. — UDARNIK: Ameriški barvni film »Nepozabna pesem«, hrvaški pregled 1. CELJE, METROPOL: Ameriški film »Tarzan zmaguje«, tednik Pionir 7. — DOM: Ameriški film »Jane Eyre«, Srbski mes. 2. KAMNIK: Ameriški film »Zimska zgodba«, srbski mes. 24. JESENICE, MESTNI: Avstrijski film »Kvartet Schrammle«, fil. nov. 290. KRANJ, STORŽIČ: Francoski film »Domovina«, tednik Pionir 6. BLEJ: Avstrijski film »Srce mora molčati«, kratki film Gobarji. PTUJ: Sovjetski film »Daljna nevesta«, makedonski mesečnik 12.

OBVESTILA

EKONOMIJAM IN LOKALNIM DRŽ. KMETIJSKIM POSESTVOM

V prihodnjem tednu se vrši na področju LR Slovenije popis vseh ekonomij (razen zadrudnih) ne glede na velikost in izvršeno registracijo, kakor tudi ne glede, če je podjetje, ki ekonomijo vodi oziroma uporablja, zveznega, republiškega ali lokalnega značaja. Prav tako se izvrši popis vseh lokalnih državnih kmetijskih posestev (OLO, MLO, RLO, KLO).

Vsaka ekonomija in lokalno državno posestvo je dolžno izpolniti predpisani »Popisni list«, ki ga prejme od okrajnega ljudskega odbora, in sicer po navodilih, ki so priložena Popisnemu listu. Izpolnjeni Popisni list s problematiko je dostaviti OLO najkasneje do 22. aprila.

Vsaka ekonomija, ki do 17. aprila ne bo prejela Popisnega lista in navodil, naj ista takoj zahteva od izvršnega okrajnega ljudskega odbora — biroja za gospodarsko koordinacijo. Opozorjamo, da je popis važnega pomena in morajo vse ekonomije in lokalna državna posestva vpisati točne podatke in se držati postavljenega roka.

Predsedstvo vlade LR Slovenije sekretariat za gospodarsko koordinacijo

DNEVNE VESTI

Brigadirje frontnih brigad pri regulaciji Pšate, uslužbene in stanujoče na območju rajona Moste, vabimo, da se sigurno zgledajo 19. aprila ob 12—13 v rajonski pisarni OF Krvkova ul. — Glavni štab delovnih brigad pri MOOF, Ljubljana. Uprava Triglav-filma se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov na Miklošičevi cesti 6 na Zrnjanskega ceste 9 v bivše prostore RLO Center. Telefonske številke ostanejo neizpremenjene. 2389

Nameste vena na grob pok. Teje Lusbnove pokoljanje bivše internanke iz Wurzena 600 din slepi mladini. Iskrena hvala!

PREDAVANJA

V Klubu kulturnih in znanstvenih delavcev bo nočooj ob pol 21. uri govoril prof. dr. Fran Stele: Umetnostni vrsti z Dunaja. 2290 Društvo skladateljev Slovenije priredi v torek 18. t. m. ob 20. uri v mali filharmonijski dvorani predavanje »Dve orientaciji v slovenski glasbi«. Predavatelj prof. Peter Konjovič, član srbske akademije znanosti in umetnosti. Vabljeni člani DSS in vsi, ki se zanimajo za aktualni tema.

Danes zvečer predava Peter Konjovič v okviru Društva skladateljev Slovenije v mali filharmonijski dvorani. In ne kakor je bilo filharmonijski dvorani, in ne kakor je bilo prvotno mišljeno v petek 21. aprila. Spored je naslednji: Musorgski: Noč na Lini gori. Novak: V tatrah. Rimski-Korsakov: Čmrlj. D'Albert: Simfonična predigra Nižava. Liszt: Gorska simfonija. Dirigent Bogo Leskovic Vstopnice v Knjižarni muzikali.

CENTRALNA LJUDSKA UNIVERZA

Eskmil — kako živi človek v mrazu in ledu — je naslov predavanja, ki bo v petek 21. aprila ob 20. uri v Mali filharmonijski dvorani. Predaval bo univ. prof. dr. Božo Škeril. Zanimivo predavanje bodo spremljale skiptične slike.

KONCERTI

Slovenska filharmonija priredi za pianino simfonični koncert v filharmonijski dvorani. Koncert se vrši v četrtek dne 20. t. m. ob 20. uri. Vstopnice na razpolago pri Planinskih društvih v Ljubljani, odtodno v prodaji koncertne poslovalnice. Simfonični koncert za Pianino zvezo Slovenije bo v četrtek 20. aprila ob 20. uri filharmonijski dvorani, in ne kakor je bilo prvotno mišljeno v petek 21. aprila. Spored je naslednji: Musorgski: Noč na Lini gori. Novak: V tatrah. Rimski-Korsakov: Čmrlj. D'Albert: Simfonična predigra Nižava. Liszt: Gorska simfonija. Dirigent Bogo Leskovic Vstopnice v Knjižarni muzikali.

Petar Konjovič je eden najzlaslušnejših srbskih skladateljev. Te dni se mudi v Ljubljani, kjer predava na Akademiji za glasbo. V njegovo počastitev bo v sredo 19. aprila ob 20. uri veliki filharmonijski dvorani večer njegovih skladb, katerega spored bodo izvajali: Zlata Gungjancina, Janez Lipovšek, Paveo Šivic, Sebastijan Baer in Godalni kvartet Slov. filharmonije. Uvodno besedo bo imel dr. Dragotin Cvetoč. Vstopnica je enotna, sedež po 30 din, vstopnice v Knjižarni muzikali.

Naročnike

Ki niso poravnali naročnine za marec, naprošamo, da to takoj store, sicer jim bomo s 25. aprilom list ustavili. Istočasno prosimo naročnike, da na položnico napišejo tisti priimek, ime, kraj, ulico in hišno številko, na katerega prihaja list. S tem pripravite sebi in nam nepotrebno dopisovanje. Uprava »Ljudske pravice«

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Dušan Bole — Naslov uredništva: Koptarjeva 6 — Uprava: Koptarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon naročniškega oddelka 50-50 — Telefon oglasnega oddelka 36-85 — Štev. ček. računa 604-90601-0

PRESKRBA

MINISTRSTVO ZA TRGOVINO IN PRESKRBO LRS

Vse učence v gospodarstvu, ki odhajajo v šole s trimesečnim ali štirimesečnim strojenim poukom obveščamo, da morajo pri vstopu v dom predložiti živilske nakaznice, ker jim sicer domovi ne bodo mogli nuditi hrane. Delodajalci, ki zaposlujejo te učence, morajo vsak mesec dostaviti domov njihove živilske nakaznice. Vsi ti učenci so zajeti v planu delovno sile posodnih delodajalcev, ki bodo zanje izvajali nakaznice tudi takrat, ko bodo učenci v šoli. V času, ko so učenci v šoli, so upravičeni do prejema celih nakaznic, čeprav so doslej zaradi samozarbovanosti prejeli nakaznice brez maščob, mesa ali mleviskih izdelkov. — Iz pisarne MTP.

GLEDALIŠČE

DRAMA — LJUBLJANA
Torek 18. ob 20: Calderon: »Dama-škrate«. Zaklj. predstava za sindikate. Sreda, 19. aprila ob 20: Gribojedov: »Gorje pametnemu«. Zaklj. predstava za LŠM. Četrtek, 20. ob 20: Gribojedov: »Gorje pametnemu«. Zaklj. predstava za LŠM.

OPERA — LJUBLJANA
Torek, 18. aprila ob 20: Masseneta: »Don Kihote«. Premiera. Izven. Sreda, 19. ob 20: Verdi: »Traviata«. Gostovanje Ksenije Vidaljeve. Zaključena predstava za LŠM. Četrtek, 20. ob 20: Masseneta: »Don Kihote«. I. repriza. Izven. Gostovanje Julija Betetta.

KRAJ. GLEDALIŠČE ST. VID-LJUBLJANA MKUD »Stane Zagare
Torek, 18. aprila ob 20: Nušič: »Sumljiva oseba«. (Predstava v okviru prvomajskega tekmovanja igralških skupin kulturno-umetniških društev mesta Ljubljane).

LJUDSKO GLEDALIŠČE — CELJE
Ponedeljek, 24. ob 20: Nušič: »Pokojniki«. Premiera, 1. abonma. Torek 25. ob 20: Nušič: »Pokojniki«. Predstava za II. abonma. Sreda 26. ob 20: Nušič: »Pokojniki«. Predstava za III. abonma.

Prodaja vstopnic od torika dalje dnevno od 16—18, oziroma 1 uro pred predstavo. Začetek točno ob napovedani uri! »Pokojniki« je Nušičeva zadnja dokončana komedija, napisana v času, ko so se zapole obratnizirane družbene sile z jasno opredeljenimi in borbenimi cilji. Delo velja za najboljšo Nušičevo komedijo, saj v njej dviga svoj glas zoper tedanje oblast, ki s zločnom ne le soglasja, marveč k njemu tudi aktivno pomaga in na ta način odkriva svoji pravi obraz. Komedio je režiral Janez Pešec, gimnazijski profesor.

PRESERNOVO GLEDALIŠČE — KRANJ
Gostovanje SKUD »Teka Retelje« tekstilne tovarne »Intex«. Kranj. Torek 18. ob 20: Mira Pucova: Ozenj in nepel. (Polovica dvorane za sindikate). Sreda 19. ob 20: Mira Pucova: Ozenj in nepel. Izven.

VESTI IZ MARIBORA

ZABAVNO GLEDALIŠČE MARIBOR (V dvorani Televiznega društva Union)
Sreda, 19. aprila ob 20: I. program. 5. predstava. Dežurstvo lekarn v Mariboru: V torek 18. aprila I. mestna lekarna, Partizanska c. 1.

OSMRTNICE

Dotrpla je naša predobra mama, babica, sestra, tašča in teta DOVA MARIJA ROJUPNIK v 77. letu starosti. Pogreb bo v torek 18. aprila ob 17. uri iz hiše zalozil Ogrinčeva 12 na pokopališče št. Sv. Jurij. Zalozil otroci: Andrina por. Dolničar, Jode, Stanislava por. Bamovc, France, Marija Jode, Treško, bratja, sestra in ostalo sorodstvo. — Ljubljana, 17. aprila 1950.

Po teški bolezni je umrla naša mama IVANKA BUTINAR, roj. DEKLEVA. Pogreb bo v torek 18. t. m. ob 15.30 z Zal in kapela sv. Petra na pokopališče. — Zalozil: mož Jože, sin Jože, hčerka Vera in ostalo sorodstvo. — Ljubljana, 17. aprila 1950.

Dotrpla je naša preljuba žena, mati, stara mati, sestra, teta in tašča MARIJA SETINA roj. KIMOVEC. Pokoljna leži na svojem domu Vodmatška št. 9. Pogreb bo v torek 19. aprila ob 14.30 v župnijski cerkvi na tamkajšnja pokopališče. Zalozilce družina Setina, Laznik, Pocrnik, Dr. Korošec, Gruz, Kimovec, Burnik, Skušl — Ljubljana, 17. aprila 1950.

Dr. Vladimir Brezovnik: ANTIBIOTIKI (Konec) revolucionarni sodobne medicine

pa neko glivico, ki povzroča nevarno, neozdravljivo, včasih tudi smrtno kožno bolezen mikožo. Na mnogih kožnih klinakah že z velikim uspehom zdravijo to bolezen s tomatinom. Kdo bi mislil, da sta tudi borovnica in brusnica tovarišiči antibiotičnih snovi? V ceveh teh pohevlnih grmičkov poljejo eoki, ki uničujejo mikrobo gnojenja in črevesne bakterije. Krasno gozdčičje ali ribez in z njim kosmulja hudo napadata bakterije v črevju. Med pečniki so Francozi odkrili znamenite antibiotične snovi. Najpomembnejša zdravilna rastlina med njimi je kopovnik ali olivica. Ze davni narodi so ga cenili kot zdravilnega. Njegovo antibiotično enov so imenovali plumbagol. Ta enov silno učinkuje na mikrobo gnojenja in na povzročitelja navadne pljučnice. Bacile tuberkuloze zastavljajo v rasti in razmnoževanju. Izkazal se je pri poskusnih živalih in nato pri človeku. Človeku so ga brez najmanjše škode vbrizgali v žilo. Neverjetno hitro ozdravljali furunkulozo ali tvorjavo tetro, ki je trpel zaradi te bolezni, bo dojel, kakšno dobroto pomeni to zdravilo.

rožnice in pečnike, da nastejem le znane rodove. Med lilijami je posebno, znamenit česen, ki ga kot zdravilno rastlino oddavnaj po vsem svetu častijo in cenijo. Naše ljudstvo ga upošteva pri različnih, posebno črevesnih boleznih. Njegova antibiotična enov učinkuje na mikrobo gnojenja, bacile legarja, paratifusa in griže. Česnovno antibiotično enov so osamili in jo imenovali alicin. Indijski narodi že od nekaj upošteva česen kot zdravilo proti jetiki. Zaradi tega so začeli indijski znanstveniki proučevati učinek alicina na to nadlogo. Našli so, da učinkuje že elaba raztopina alicina na bacile tuberkuloze. Vbrizgavali so ga tudi jetičnim morskim praščikom. Objavljeni izsledki so pomembni. Učelniki raziskujejo dalje. Čebulo proučujejo največ francoski učenjaki. Iz nje so osamili antibiotično enov z imenom fitoncidi. Med razhudniki prednjači paradiznik. Njegova antibiotična enov je dobila ime tomatin. Tomatin imata v sebi tudi razhudnika krompir in paprika. Med kriznicami pa ohrovt. Tomatin ugonablja mikrobo, posebno

bo imelo človeštvo zaradi tega pojave velike koristi, pa niso niti upoštevali. Šele Fleming se je srečal s plesnijo, ki se je po naključju usedla na gojišče v njegovem laboratoriju. Ta plesen je imela preserečno priliko pokazati, da nasprotuje bakterijam gnojenja. Največjo, edinstveno erčo pa je imela, da je lahko pokazala to svojo lastnost prav Aleksandru Flemingu, velikemu raziskovalcu, ki je takoj zapopadel, da se ponuja človeštvo velika erča. Sreča te laboratorijske plesni je bila erča vsega človeštva. Če bi se bila erčala z raziskovalcem, ki ni imel Flemingovih bistrin in znanstveno dovtičnih možganov in njegovih velikih izkušenj, bi bila najbrž poginila med odpadki. Odkritje penicilina pomeni novo ero v zdravstvu. Ne samo, da pomeni že njegovo odkritje samo revolucijo v zdravstvu! Njegovo odkritje je izzvalo epidemijo odkrivanja vedno novih in novih antibiotikov, ki niso elabši, temveč ga celo presejajo. Ze danes smo tako daleč, da obvladamo s penicilinom in prej nekaj štetiimi antibiotiki večino najnevarnejših kužnih bolezni. Kaj pa bo po nekaj letih, ko se mu bodo pridružili še novi! Z odkritjem in odkrivanjem antibiotikov prihaja doba, ko bo v bodočnosti prenekatere bolezni le še spomin na moro, ki je nekdanji tlačila človeštvo. Mnoga pa bo izgubila svojo strahotnost. Prišel bo čas, ko se bo izpolnilo tisto, kar živi kot rečenica med našim narodom: za vsako bolezen bo »travca rastla«